

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020
Územné vymedzenie :	Obec Iža
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	26. 04. 2016
Dátum platnosti:	od 27. 04. 2016 do 31. 12. 2020
Verzia¹	1.0
Publikovaný verejne:	27. 04. 2016

2016

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Riadiaci tím spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020

Zoznam členov Riadiaceho tímu

István Domin – starosta obce Iža

Ing. Tibor Dittel – prednosta OcÚ Iža

Ing. Márta Kiss – samostatná referentka

Obsah

ÚVOD.....	4
A – ANALYTICKÁ ČASŤ.....	6
Vymedzenie riešeného územia	6
Základné fyzickogeografické charakteristiky obce	7
Súčasná krajinná štruktúra	10
Ochrana prírody	10
Odpadové hospodárstvo.....	12
Životné prostredie.....	12
História obce Iža v skratke	13
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	15
Ludské zdroje.....	15
Domový a bytový fond.....	22
Dopravná a technická infraštruktúra	25
Hospodársko-ekonomický potenciál obce	29
Občianska vybavenosť obce	37
Zhodnotenie obdobia 2006-2015.....	44
Vybrané rozvojové aktivity obce Iža v období 2010-2015.....	50
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	54
Operačné programy v rokoch 2014 - 2020	59
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	69
B – STRATEGICKÁ ČASŤ	74
Strategická vízia obce Iža.....	78
C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	80
Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Iža	90
Projektové zámery obce Iža na obdobie 2016-2020	93
D – REALIZAČNÁ ČASŤ	109
Organizačné zabezpečenie realizácie	109
Komunikačná stratégia	109
Systém monitorovania a hodnotenia	109
Akčný plán obce Iža	112
E – FINANČNÁ ČASŤ	116
ZÁVER.....	117
PRÍLOHA Č. 1: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	118
PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	119
PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	120
PRÍLOHA Č. 4: AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY.....	121
PRÍLOHA Č. 5: VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU REALIZOVANÉHO V OKRUHU OBYVATEĽOV OBCE IŽA.....	131

Úvod

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Cieľom predkladanej práce je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Iža – nachádzajúcej sa na juhozápadnom Slovensku v okrese Komárno – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom (v období 2016-2020) na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Vlastne je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnúť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020 je vlastne pokračovaním plánovaného rozvoja z roku 2010: posledná aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža bola schválená Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža schválený v roku 2010 definoval strategickú víziu obce: „*Iža – obec zabezpečujúca kvalitné životné podmienky pre miestnych obyvateľov a vyhľadávaná pre svoju jedinečnú atmosféru a významnú archeologickú lokalitu Kelemantia.*“

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020 bola vypracovaná podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Tento programový dokument je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 (Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020), ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018, Územným plánom Nitrianskeho samosprávneho kraja, Regionálnou inovačnou stratégiou NSK na roky 2014-2020, Stratégiou rozvoja vidieka NSK 2009-2015, Závaznou časťou územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č.1, Strategickým a marketingovým plánom rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020, Územným plánom obce Iža a Koncepciou rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2017. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región

bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Rozvojová stratégia obce Iža vychádza aj zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2014-2020 podporí

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave PHSR v obci Iža bol zriadený riadiaci tím zo zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora a mimovládneho sektora, ale boli zriadené aj pracovné skupiny pre jednotlivé prioritné oblasti (hospodárska oblasť, sociálna oblasť, environmentálna oblasť). K príprave PHSR v obci Iža bol realizovaný aj dotazníkový prieskum. Časový interval spracovania PHSR obce Iža: marec 2016 – apríl 2016.

Tab. 1: Harmonogram spracovania Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na roky 2016-2020

Termín (mesiac, rok)	Marec 2016	Apríl 2016
Úvod		
Analytická časť		
Strategická časť		
Programová časť		
Realizačná časť		
Finančná časť		
Záver		

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce. Obyvatelia ako aj zástupcovia podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií mali možnosť zapojiť sa do procesu programovania prostredníctvom hĺbkových rozhovorov a pripomienkovania pracovných verzií strategického programu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Iži, ktoré bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

A – Analytická časť

Vymedzenie riešeného územia

Územie obce Iža je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Iža.

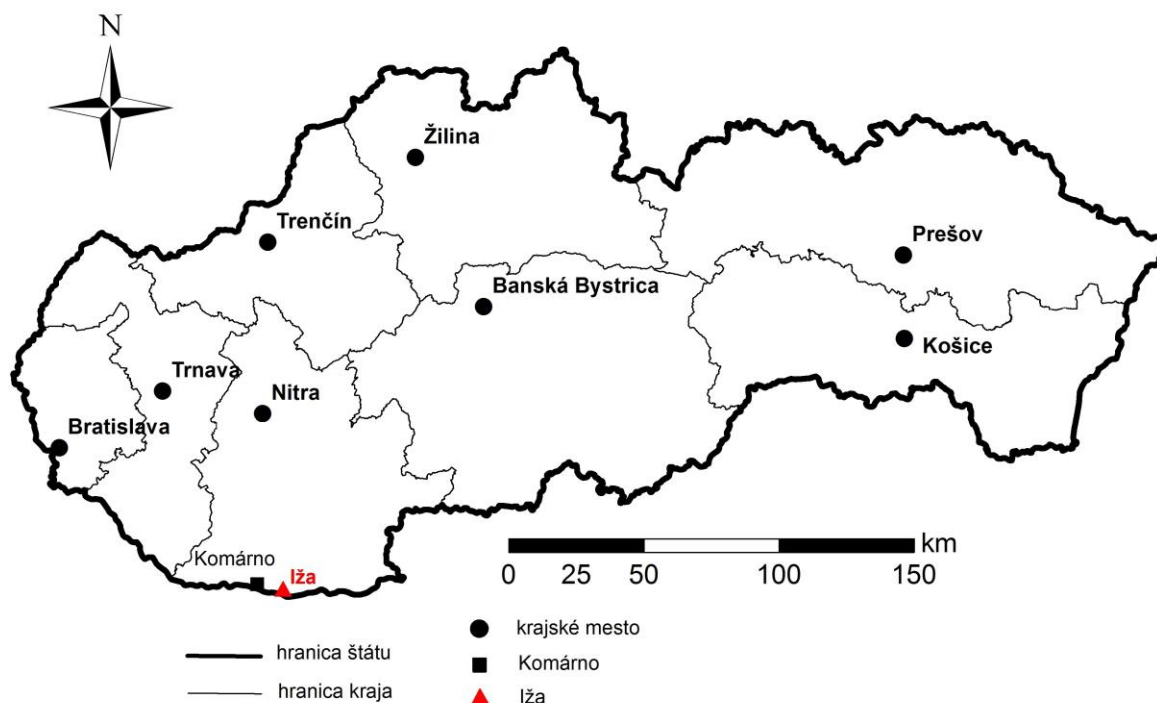
Obec Iža sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni okresov obec Iža sa nachádza v okrese Komárno.

Tab. 2: Základné charakteristiky obce Iža

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	501174
Názov okresu	Komárno
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PSČ	94639
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1268
Nadmorská výška obce - v m	108
Celková výmera územia obce [m ²]	28018970
Hustota obyvateľstva na km ²	58,42

Prameň: Štatistický úrad SR, 2015

Mapa 1: Poloha obce na Slovensku vo vzťahu k hlavnému mestu, krajskému centru a okresnému mestu

Základné fyzickogeografické charakteristiky obce

Geomorfológia a geológia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina. Menšia časť k.ú. obce - severná polovica k.ú. obce – zasahuje do celku Podunajská pahorkatina, kým väčšia časť katastrálneho územia obce zasahuje do Podunajskej pahorkatiny. Z Podunajskej roviny na území obce sa vyskytuje časť Martovská mokraď (zasahuje do severnej polovice k.ú. obce), z Podunajskej pahorkatiny na území obce sa vyskytujú časti Chrbát a Hurbanovské terasy (v rámci oddielu Hronská pahorkatina).

Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 107-120 m n.m. (nadmorská výška stredu obce je 108 m nad morom).

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad južnej polovice riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi. Severná polovica riešeného územia je tvorená kvartérnymi pleistocénnymi formami: spraše a sprašové hliny, fluviálne štrkopieskové terasy (prevažne risské). Najsevernejšia časť k.ú. obce tvorí neogén (pont-panón: jazerné, sčasti slabo brakické sedimenty – íly, piesky, štrky).

Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú fluviálno-nivné sedimenty (holocén), pričom na malých plochách sa vyskytujú aj viate piesky (würm až holocén). V severnej polovici k.ú. obce kvartérne útvary sú fluviálne sedimenty stredných terás so sprašovým krytom (riss). Najsevernejšiu časť k.ú. obce tvoria kvartérne útvary fluviálne sedimenty stredných terás (riss).

Z hľadiska hydrogeologického podklad väčšej časti riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky prekryté sprašou – priepustnosť zvodnených vrstiev na väčšine územia je pórová - veľmi dobrá. V severnej polovici k.ú. obce - ktorú tvoria kvartérne piesky a štrky význačnejších terás a náplavových kužeľov - priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová – dobrá. V najsevernejšom cípe k.ú. obce – tvorený neogénom – priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová – dobrá až slabá (artézske vody).

Na väčšine riešeného územia základným typom reliéfu je reliéf rovín a nív, avšak severná polovica k.ú. zasahuje cez reliéf zvlnených rovín do reliéfu nížinných pahorkatín.

Na základe exogénnych procesov väčšia časť k.ú. obce je akumulácnym reliéfom, ide o fluviálny reliéf (fluviálna rovina). V severnej časti k.ú. obce – zasahujúcej do Podunajskej pahorkatiny typ reliéfu je akumuláčno-erózný reliéf s dvomi subtypmi: fluviálno-eolický reliéf (fluviálno-eolická zvlnená rovina) a proluviálno-eolický reliéf (z neho proluviálno-eolická zvlnená rovina). Na väčšine územia je to reliéf s nepatrným uplatnením litológie, len v severnej polovici sa vyskytuje so slabým uplatnením litológie.

Na väčšine územia až 70% podzemnej vody je dopĺňovaná z riek a ich prítokov.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska (zemetrasenia v riešenom území dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK).

Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Zaujímavé územie nie je len našou najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Z hľadiska veterných pomerov obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú hlinito-piesočnaté a piesočnato-hlinité pôdne druhy, miestami sa však (popri juhovýchodnej hranici riešeného územia) vyskytujú aj hlinité pôdy. V severnej polovici k.ú. obce sa vyskytujú aj piesočnaté pôdy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy na väčšej časti riešeného územia je nijaká až nepatrná (v severnej polovici k.ú. obce je slabá).

Hlavné pôdne typy v k.ú. obce sú černozeme slabo glejové, sprievodné čiernice a sporadicky zasolené alkalické pôdy, nívne pôdy glejové, čiernice karbonátové a čiernice glejové, sporadicky zasolené alkalické pôdy, regosoly až černozeme prevažne na karbonátových pieskoch a černozeme karbonátové.

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká.

Rastlinstvo, živočíšstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv

ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia – v južnej polovici – predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové, jelšové lužné lesy a vrbovo-topoľové lužné lesy. V severnej polovici k.ú. obce potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria dubovo-hrabové lesy, dubové a cerovo-dubové lesy.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do Panónskej oblasti, v rámci ktorej do juhoslovenského obvodu lužného dunajského okrsku.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov nadregionálneho významu na báze riečnych náplavov Dunaja.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Iža patrí do povodia toku Dunaj, ktorý tvorí južnú hranicu riešeného územia. Dlhodobý priemerný prietok Dunaja v Komárne je 2 290 m³/s. V porovnaní s dlhodobým priemerným mesačným prietokom na Dunaji nadpriemerné vodné mesiace sú marec, apríl, máj a jún (maximum).

Tab. 3: Sumárne hydrologické údaje

Tok-profil	Plocha povodia	Dĺžka povodia	Súčiniteľ L/F^2	Priemerné prietoky [m³.s ⁻¹]			
	F [km²]	L [km]		Q _a	Q _{355d}	Q _{364d}	Q ₁₀₀
Dunaj -Komárno	171 622,60	1 093,0	0,14	2 290,0	949,00	716,00	9 600,00

Prameň: ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja

Režim podzemnej vody v riešenej oblasti ovplyvňuje spomenutý veľtok – Dunaj.

Cez riešené územie preteká aj viac odvodňovaco-zavlažovacích kanálov – Patinský kanál, Ižiansky kanál, Chotínsky kanál, Sedmerovský kanál, kanál Komárno-Iža. Na

vybudovaných odvodňovaco-zavlažovacích kanáloch je prietok regulovaný manipuláciou so stavidlami v závislosti od hladinového režimu a požiadaviek na povrchovú vodu, resp. na odvodnenie tej-ktorej oblasti.

Súčasťou vodných plôch sú mŕtve ramená prírodných tokov a ostatné vodné plochy, ktoré vytvárajú plochy so stojatou vodou pri Patinskom a Sedmerovskom kanály. V období vysokého stavu hladiny vody v Dunaji sa v terénnych zníženinách objavuje podzemná voda. Pri vysokých stavoch Dunaja sa vody vylievajú z koryta a zaplavujú rozsiahle pozemky, hlavne luky, pasienky a lesy, až po protipovodňovú hrádzu. Aj tieto vodné plochy plnia významnú krajinotvornú funkciu v krajine.

Riešené územie je chránené voči ohrozeniu záplavami protipovodňovými hrádzami, vody sú regulované sieťou kanálov a územie je monitorované. Pozdĺž rieky Dunaj sú vybudované ochranné hrázde a povodňové záplavy sú obmedzené do medzihrádzového (inundačného) priestoru.

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny obce je poľnohospodársky, ide o nížinnú rovinnú oráčinovú so sústredenými vidieckymi sídlami. Celá oblasť sa vyznačuje významným rurálnym charakterom.

Tab. 4: Štruktúra využitia zeme v obci Iža

	Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy a nádvorja	Ostatné plochy
v m ²	28018970	21307318	513276	1789571	1450554	2958251
v %	100	76,05	1,83	6,39	5,18	10,56

Poznámka: Údaje k 31.12.2014
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie

biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: *chránené vtáčie územia (CHVÚ)* a *územia európskeho významu (ÚEV)*.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Do riešeného územia zasahuje 1 chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Dunajské luhy, určené vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 440/2008 Z.z..

Tab. 5: Vybrané charakteristiky Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy

Výmera [ha] :	18 845
Prekryv so sieťou CHÚ :	55%
V pôsobnosti :	CHKO Dunajské luhy, RSOPK Bratislava
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj :	Nitriansky, Trnavský, Bratislavský
Okres :	Bratislava I, II, IV, V, Dunajská Streda, Komárno, Nové Zámky, Senec
Kataster :	Staré Mesto, Ružinov, Podunajské Biskupice, Nivy, Devín, Karlova Ves, Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo, Šamorín, Mliečno, Čilistov, Dobrohošť, Kyselica, Vojka nad Dunajom, Bodíky, Baka, Gabčíkovo, Sap, Medveďov, Kľúčovec, Komárno, Čičov, Iža, Zlatná na Ostrove, Trávník, Nová Stráž, Veľké Kosihy, Klížska Nemá, Moča, Kravany nad Dunajom, Patince, Radvaň nad Dunajom, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Mužla, Obid, Štúrovo, Nové Košariská, Kalinkovo, Hamuliakovo
Charakteristika : Územie reprezentuje hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh s lužnými lesmi. Dostatok prirodzených vodných biotopov (riek, močiarov), ale aj umelých vodných nádrží poskytuje dobré predpoklady pre hniezdenie volavky striebratej (<i>Egretta garzetta</i>), bučičika močiarného (<i>Ixobrychus minutus</i>), rybára riečného (<i>Sterna hirundo</i>), kačice chrapľavej (<i>Anas querquedula</i>), kalužiaka červenonohého (<i>Tringa totanus</i>). Prítomnosť lesných biotopov, zvlášť vysokokmenných porastov, s výskytom hniezdísk orliaka morského (<i>Haliaeetus albicilla</i>) a haje tmavej (<i>Milvus migrans</i>) ešte viac znásobuje hodnotu chráneného vtáčieho územia.	

Prameň: ŠOP SR, 2005

V riešenom území sa nachádza 1 územie európskeho významu: Bokrošské slanisko.

Tab. 6: Základné charakteristiky Územia európskeho významu Bokrošské slanisko

Názov :	Bokrošské slanisko
Kód územia :	SKUEV0076
Kraj :	NITRIANSKÝ KRAJ
Rozloha :	10 ha
Správca územia :	CHKO Dunajské luhy
Katastrálne územia :	Iža

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0076>

Tab. 7: Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany v Území európskeho významu Bokrošské slanisko

1340*	Vnútrozemské slaniská a slané lúky
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0076>

Na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v k.ú. obce Iža sa nachádza 1 prírodná rezervácia:

- Bokrošské slanisko - prírodná rezervácia (PR), ktorá sa nachádza na území obce Iža. Za PR bola vyhlásená v roku 1988 na ochranu zvyškov slaniska Podunajskej nížiny so zriedkavou slanomilnou vegetáciou. Jeden z posledných najsever. vysunutých výbežkov soľ. maďarských púští, ktoré patria do typu soľ. stepí rusko-ázijských. Celková výmera PR je 14,06 ha.

Na území obce sa nenachádzajú žiadne ďalšie maloplošné ani veľkoplošné chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V riešenom území sa nenachádza žiadny chránený strom.

Odpadové hospodárstvo

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Infraštruktúra odpadového hospodárstva predstavujú zariadenia a objekty na nakladanie s odpadmi. Riešenie problematiky komunálneho odpadu a nový prístup k odpadom má vplyv na zlepšenie stavu životného prostredia a rast životnej úrovne obyvateľstva. Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie.

V obci Iža sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve na vysokej úrovni:

- komunálny odpad sa zbiera v dvojtýždňovom intervale (ukladá sa na riadenú miestnu skládku),
- v obci je zavedený komplexný separovaný zber odpadu (vrátane PET fliaš, skla, papiera, nebezpečného odpadu (napr. akumulátory), elektrospotrebičov atď.).

Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotnom komunálnom odpade.

V budúcnosti by bolo vhodné zaviesť intenzívnejší separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci, v strednodobom časovom horizonte je potrebné využiť zrekonštruovať a rozšíriť miestnu kompostáreň. V strednodobom časovom horizonte je potrebné vybudovať zberný dvor.

V nasledujúcich rokoch bude potrebné zvýšiť informovanosť občanov o separovanom zbere komunálnych odpadov a biologicky rozložiteľných odpadov.

Životné prostredie

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového územia je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Obec Iža predstavuje vidiecky typ sídla historicky budovaný zástavbou popri cestách, obkolesenou poľnohospodársky využívanou pôdou. Najvýraznejší ťažiskový priestor zariadení občianskej vybavenosti je sformovaný v polohe pri Obecnom úrade.

Riešené územie patrí medzi najmenej znečistené územia v okrese Komárno. Hlavne je to spôsobené tým, že sa tu nenachádza intenzívna priemyselná výroba.

Riešeným územím prechádza biokoridor nadregionálneho významu, rieka Dunaj so svojimi sprievodnými brehovými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami.

Ťažiskovú zeleň v zastavanom území obce budú naďalej tvoriť záhrady, s prevažne úžitkovou vzrastlou zeleňou, areálová zeleň a verejná zeleň, nachádzajúca sa pri objektoch občianskej vybavenosti. V rámci väčších areálov navrhovanej občianskej vybavenosti a zariadení športu a rekreácie bude nutne navrhnuť plochy verejnej zelene, pre umiestnenie

dlhovekých vzrastlých stromov z autochtónnych druhov drevín. Taktiež bude nutne počítať s výsadbou verejnej zelene do ulíc budúcich nových zón individuálnej bytovej výstavby a hromadnej bytovej výstavby.

Pôdorys, urbanistická štruktúra obce a architektúra pôvodných objektov je zdrojom estetických hodnôt a identity obce. Je preto potrebné zachovanie charakteru pôvodnej zástavby a podporenie týchto hodnôt realizáciou nasledovných opatrení:

- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby a zachovať typickú siluetu zástavby
- uvažovať s rekonštrukciou a revitalizáciou centrálnej časti obce a verejných priestranstiev (objekty občianskej vybavenosti, verejná zeleň, chodníky a spevnené plochy)
- podporiť estetické kvality prostredia návrhom výsadby stromoradií, alejí a parčíkov
- podporiť estetické kvality prostredia návrhom osadenia prvkov drobnej architektúry s dôrazom na vytváranie imidžu a štylizovanie
- podporovať výstavbu na nezastavaných prielukách v uličnej fronte s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru
- pri vymedzení nových rozvojových plôch zachovať a ďalej podporiť kompaktný pôdorys obce
- pri návrhu rozširovania / prestavby uličnej siete rešpektovať existujúci pôdorys obce.

V záujmovom území najväčším problémom pre kvalitu životného prostredia je doprava, ktorá hlukom a vibráciou veľmi zaťažuje intravilán obce, pričom najviac zaťažené sú lokality nachádzajúce sa pozdĺž dopravného ťahu I/63.

V zastavanom území obce je nutné zachovať vidiecky charakter zástavby, pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť merítko pôvodnej štruktúry zástavby a zachovať typickú siluetu zástavby.

V strednodobom časovom horizonte je potrebné realizovať aktivity v oblasti životného prostredia cieľom zvýšiť jej kvalitu revitalizáciou a rozšírením verejnej zelene.

V strednodobom časovom horizonte je potrebné vybudovať pred obecným domom park s malým trhoviskom (so stánkami pre predajcov miestnych produktov) a malým prírodným javiskom. V danom časovom horizonte je potrebné realizovať výstavbu Námestia Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom (lavičky, odpadkové koše, informačné tabule, bicyklové stojany atď.).

V strednodobom časovom horizonte je potrebné realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami - prívalovými dažďami.

História obce Iža v skratke

Iža je významným archeologickým náleziskom. Názov obce sa spomína v r. 1172, 1268: Isa, 1291: Ysa, 1786: Isoha, 1808: Izsa. K Iži patrili dve osady, z juhu Harčáš (1397: Harchas) a z východu Bokroš (Bokros 1696). Oblasť bola osídlená už v novšej dobe kamennej. Bohaté nálezy svedčia o osídlení i v dobe eneolitu (keramika i hlinené nádoby).

Pri vykopávkach bolo objavené Severopanónske pohrebisko, pozostatky kultúry Dákov a bol odkrytý i Rímsky vojenský tábor. Priamo na brehu Dunaja sa nachádzajú zbytky rímskej pevnosti. (druhá polovica 4 storočia n.l.) ako aj slovanský cintorín z 9. storočia. Druhá polovica 18. storočia priniesla pre obyvateľov obce ďalšie utrpenie: najskôr v roku 1763, potom o 10 rokov neskôr v r. 1773 spustošilo obec zemetrasenie. V roku 1900 v Iži napočítali 2055 osôb. Po 2. sv. vojne z pôvodných obyvateľov obce násilne presídlili na juh Maďarska do župy Tolna až 148 maďarských rodín (445 osôb). Obec bola silne postihnutá veľkou povodňou v roku 1965 (v malom parčíku na Hlavnej ulici stojí pamätník povodne z r. 1965).

A.1 Analýza vnútorného prostredia

Ludské zdroje

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji.

Počet obyvateľov obce v 20. stor. mal stabilne stúpajúcu tendenciu až do roku 1961 (vtedy obec mala 2200 obyvateľov – toto číslo predstavovalo historické maximum). Potom vo vývoji počtu obyvateľov obce nastal pokles. V posledných dvoch desaťročiach obyvateľstvo obce je stabilizované na úrovni okolo 1650. Pri SODB 2011 obec mala 1643 trvale bývajúcich obyvateľov. K 1.3.2016 v obci bývalo 1647 osôb.

V strednodobom horizonte sa očakáva stabilizácia počtu obyvateľstva obce (k tomu by mali prispievať aj výstavby nájomných bytov v obci) na úrovni okolo 1700. Predpokladaný nárast počtu obyvateľov bude pravdepodobne pochádzať najmä z imigrácie.

Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie sa vychádza z nasledujúcich cieľov:

- zmeniť nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce,
- vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.

Tab. 8: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Iža v období 2001-2014

rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyv.	1624	1609	1615	1632	1616	1614	1643	1665	1681	1700	1635	1646	1638	1636

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. 9: Vývoj hustoty obyvateľstva v obci Iža v období 2004-2014
(osoba na kilometer štvorcový)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
57,88	57,64	57,14	57,92	59,06	59,81	60,56	58,33	58,54	58,6	58,42

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce je heterogénne. V národnostnej štruktúre obce má dominantné zastúpenie obyvateľstvo maďarskej národnosti (64,88 %). Druhá najpočetnejšia národnosť je slovenská (28,06 %).

Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa prihlasujú k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 63,6 % obyvateľstva obce). Počet členov v reformovanej kresťanskej cirkvi je 92. Počet osôb bez náboženského vyznania je 240.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má podpriemernú úroveň pôrodnosti, kým miera úmrtnosti v obci je okolo celoštátneho priemeru. Obec Iža vykazuje nepriaznivé trendy vývinu prirodzeného pohybu obyvateľstva.

Tab. 10: Vývoj počtu narodených v obci v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	12	9	15	13	10	17	15	18	12	14	18	10	12	9

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 11: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zomretí	16	28	35	24	27	27	24	23	25	22	22	28	21	28

Zdroj: Štatistický úrad SR

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje výrazný prirodzený úbytok obyvateľstva v obci – až -166 osôb (v období 2001-2014 počet narodených bol 184, kým počet zomretých bol 350), čo zapríčiňuje hlavne veková štruktúra obyvateľstva (vysoký podiel ľudí vo veku nad 60).

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v mikropriestore obce dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V riešenom regióne vysoká je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia, na ochorenia dýchacej a tráviacej sústavy, na cievne choroby mozgu.

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny trend. Veková štruktúra obyvateľstva obce je veľmi nepriaznivá, index starnutia vyjadrujúci pomer poproduktívneho obyvateľstva k predproduktívnemu je tiež veľmi nepriaznivý. Všeobecné starnutie obyvateľov obce si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie so staršími ľuďmi (napríklad podpora klubovej činnosti dôchodcov, skvalitnenie opatrovateľských služieb atď.).

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Rozvoj priemyslu a terciárnych aktivít a ich lokalizácia predovšetkým v mestských sídlach vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí. Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v mestách Komárno, Hurbanovo a Komárom (Maďarsko).

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení

pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania.

V posledných rokoch sa na Slovensku prejavuje trend sťahovania obyvateľov z miest do ich vidieckeho zázemia. Tento trend možno pozorovať aj v okolí mesta Komárno.

Podiel ľudí prisťahovaných do obce je výrazný. V období 2001-2014 do obce sa prisťahovalo 655 osôb, pričom v tom istom období z obce sa odsťahovalo len 378 osôb. Tieto údaje svedčia o výraznom migračnom prírastku obyvateľstva, čo vyvolal záujem ľudí bývať v obci s dobrými životnými podmienkami v susedstve mesta Komárno. V nasledujúcich rokoch očakávame zosilnenie tohto procesu, najmä ak obec realizuje nové rozvojové aktivity, čo by priniesli výrazné impulzy pre rozvoj obce.

Tab. 12: Vývoj počtu prisťahovaných na trvalý pobyt do obce v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prisťahovaní na trvalý pobyt	27	45	44	55	30	53	69	69	54	51	38	51	28	41

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 13: Vývoj počtu vystťahovaných z trvalého pobytu z obce v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vystťahovaní z trvalého pobytu	21	10	18	27	29	45	31	42	25	24	33	22	27	24

Zdroj: Štatistický úrad SR

Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

V r. 2011 bolo v obci 229 ekonomicky aktívnych osôb. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce bola 48,4 %. V čase SODB 2011 v obci bolo 119 nezamestnaných, čo predstavovalo 15,18 % ekonomicky aktívnych osôb. V období 2011-2015 došlo k zhoršeniu podmienok na trhu práce (hlavne v dôsledku zrušenia výroby mobilných telefónov v priemyselnom parku NKIA v blízkom meste Komárno v susednom Maďarsku) – k 31.12.2014 počet nezamestnaných bol 147, miera evidovanej nezamestnanosti v obci bola 18,75 %, kým celoštátny priemer tohto ukazovateľa bol len 12,29 %.

Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach. Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec menej konkurencieschopnú vzdelanostnú úroveň - v obci Iža vzdelanostná štruktúra obyv. je nepriaznivejšia v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Tab. 14: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania –

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie				
	Základné	Učňovské (bez maturity)	Stredné odborné (bez maturity)	Úplné stredné učňovské (s maturitou)	Úplné stredné odborné (s maturitou)
1643	324	346	120	42	270

Zdroj: ŠU SR SODB 2011

Tab. 15: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania – II.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
Úplné stredné všeobecné	Vyššie odborné	Vysokoškolské bakalárske	Vysokoškolské inž., mag., doktor.	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	Nezistené
61	30	25	135	3	220	67

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Miera nezamestnanosti v obci je nad krajským a okresným priemerom, k 31.12.2014 jej hodnota bola 18,75 %. Vysoká nezamestnanosť je výsledok absencie veľkých zamestnávateľov v okrese. V strednodobom horizonte prvoradou úlohou je podpora príchodu veľkých zamestnávateľov do okresu Komárno. Miera nezamestnanosti v mikropriestore obce je výrazne vyššia ako priemer SR (15,48 % v okrese Komárno, kým celoštátny priemer je len 12,29 %).

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Tab. 16: Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci v období 2000-2014

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
167	232	225	215	122	89	74	65	62	141	128	157	178	158	147

Zdroj: Štatistický úrad SR 2016

Tab. 17: Regióny podľa miery evidovanej nezamestnanosti v SR k 31.12.2014

Územie	Miera evid. nezam. v %
Obec Iža	18,75
Slovensko	12,29
Okres Komárno	15,48
Okres Nové Zámky	10,85
Nitriansky kraj	11,21

Zdroj: UPSVAR, 2015

Tab. 18: Počet evidovaných nezamestnaných podľa vzdelanostnej štruktúry v obci - v tom podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania

N/A - neurčené	10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa
0	1	36	1	58	40	6	0	0	5	0

Poznámka: Stav evidovaných nezamestnaných k 31.12.2014

Zdroj: UPSVAR, 2015

Tab. 19: Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných v obci

N/A	< 20 rokov	>= 20 do < 25 rokov	>= 25 do < 30 rokov	>= 30 do < 35 rokov	>= 35 do < 40 rokov	>= 40 do < 45 rokov	>= 45 do < 50 rokov	>= 50 do < 55 rokov	>= 55 do < 60 rokov	>= 60 rokov
0	6	21	10	19	14	17	12	29	16	3

Zdroj: UPSVAR, 2015

Tab. 20: Počet evidovaných nezamestnaných v obci podľa dĺžky evidencie k 31.12.2014

v tom podľa dĺžky evidencie											
0-3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-18 mesiacov	19-24 mesiacov	25-30 mesiacov	31-36 mesiacov	37-42 mesiacov	43-48 mesiacov	nad 48 mesiacov	N/A
15	18	11	13	19	15	11	9	13	9	14	0

Zdroj: UPSVAR, 2015

Tab. 21: Základné charakteristiky obyvateľstva obce podľa ekonomických aktivít

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Ekonomická aktivita													
	Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Prijemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16. rokov (nar. po 20.5.1995)	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívny
1643	643	17	5	30	119	51	32	17	398	2	233	14	82	784

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 22: Regionálna štruktúra priemernej nominálnej mesačnej mzdy na rôznych regionálnych úrovniach v období 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	828	853	881	891	957
Nitriansky kraj	707	753	783	782	829
Okres Komárno	583	636	659	702	751
Okres Nové Zámky	643	676	713	690	753

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Cena práce je nemotivačným faktorom z pozície zamestnávateľa, ak je jej rast rýchlejší než rast produktivity práce. Súčasná úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy v okrese Komárno dosahuje 78,5 % celoštátneho ukazovateľa. V roku 2014 priemerná nominálna mesačná mzda v okrese Komárno bola 751 EUR – pričom priemerná nominálna mesačná mzda v SR bola 957 EUR.

V strednodobom horizonte jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľov obce.

Ludia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 50 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domový a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Táto funkcia je reprezentovaná takmer výlučne tradičnou zástavbou rodinných domov, zväčša jednopodlažných.

Priestorové usporiadanie je typické pre vidiecku uličnú zástavbu s jedno a dvojpodlažnými rodinnými domami v rôznych formách podľa doby ich výstavby.

Individuálna bytová výstavba sa zintenzívnila v posledných rokoch. V súčasnosti prebieha bytová výstavba v prielukách a niekoľkých nových lokalitách. Po vyčerpaní týchto plôch bude potrebné vymedziť nové plochy pre bytovú výstavbu, v rámci zastavaného územia i mimo neho.

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Tab. 23: Základné charakteristiky bytov v obci Iža – I.

Byty															
spolu	obývané														
	spolu	podľa formy vlastníctva					podľa počtu obytných miestností					podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
		z toho					z toho					z toho			
		vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	do 40	40-80	81-100	100 +
651	591	52	421	9	0	11	2	31	295	110	108	31	341	85	89

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

Tab. 24: Základné charakteristiky bytov v obci Iža – II.

Byty															
obývané										neobývané				s nezistenou obývanosťou	
podľa typu kúrenia				podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie						spolu	podľa dôvodov neobývanosti				
z toho				z toho							v tom				
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny		zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie		z iných dôvodov
14	248	138	2	383	11	0	21	3	2	59	32	2	3	22	0

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

V čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) v roku 2011 v obci bolo 651 bytov, z toho 591 bytov bolo trvalo obývaných bytov. Na bytovom fonde obce dominantný podiel mali rodinné domy. Veľká časť neobývaných bytov je určitou rezervou pre skvalitňovanie domového fondu, nakoľko po ich rekonštrukcii sa spravidla zvýši ich vybavenosť.

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je nad celoslovenským priemerom. Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Tab. 25: Základné charakteristiky obývaného domového fondu
v obci Iža

Domy														
spolu	obývané													
	spolu	podľa typu			podľa formy vlastníctva						podľa obdobia výstavby			
		z toho			z toho						z toho			
		rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	iné	do roku 1945	1945-1990	1991-2000	2001 a neskôr
649	581	539	1	2	446	0	4	1	4	0	37	384	19	18

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

Tab. 26: Základné charakteristiky neobývaného domového fondu
v obci Iža

Domy											
neobývané											
spolu	podľa dôvod neobývanosti					podľa obdobia výstavby					s nezistenou obývanosťou
	v tom					v tom					
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvoľnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	do roku 1945	1945-1990	1991-2000	2001 a neskôr	nezistené	
65	30	1	2	4	28	0	3	2	0	60	3

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

Tab. 27: Základné charakteristiky obývaných bytov v rodinných domoch
v obci Iža

Obývané byty v rodinných domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač/notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
544	3	42	334	131	347	37	2	6	353	207	251	161	185

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

Tab. 28: Základné charakteristiky obývaných bytov v bytových domoch
v obci Iža

Obývané byty v bytových domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač/ notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
4	0	4	0	0	4	0	0	0	4	4	4	4	2

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2013

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

Zástavba v riešenom území je v pomerne dobrom technickom stave a asanácie nie sú potrebné. Rozširovanie existujúceho stavebného fondu je možné riešiť prestavbami existujúcich objektov – rekonštrukcia, dostavba, nadstavba, resp. novou výstavbou.

Predpokladaným zdrojom dopytu po nových bytoch bude predovšetkým prílev obyvateľov z mesta Komárno a z okolitých obcí. Tento trend sa prejavuje už niekoľko rokov, zatiaľ so striedavou dynamikou. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou závisí predovšetkým od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb a ďalších faktorov.

V centre obce pri kostole sa nachádza priestor vhodný na vybudovanie multifunkčnej zóny – priestor na výstavbu objektov na bývanie a na služby.

Intenzita výstavby bytov v obci je slabá.

Tab. 29: Vývoj počtu postavených rod. domov a bytových domov v obci v období 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet postavených rod. domov (v rámci IBV)	4	3	1	1	5	1	1	3	2
Počet postavených bytových domov / bytov (v rámci HBV)						1/8			

Zdroj: Obecný úrad

V strednodobom časovom horizonte je potrebné podporiť bývanie dôchodcov výstavbou obecných nájomných bytov pre obyvateľov v dôchodkovom veku (tento cieľ sleduje medzi inými výstavba multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety). V strednodobom časovom horizonte na Námestí Sv. Alžbety súkromný investor plánuje výstavbu jednopodlažných bytových domov so zabudovaným podkrovím.

Dopravná a technická infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektivitu dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.

Cez riešené územie priamo prechádza európsky multimodálny koridor č. VII. Dunaj (vodná cesta) s verejným prístavom v Komárne, ktorý je Európskou úniou akceptovanou komunikačnou osou.

V blízkosti obce Iža prechádza európsky multimodálny koridor č. IV (Berlín / Norimberg-Praha-Kúty-Bratislava-Nové Zámky / Komárno-Štúrovo-Maďarsko lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy),

Tento dopravný koridor patrí medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť tohto európskeho komunikačného systému (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na tieto multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejší cestný ťah prechádzajúci cez riešené územie je cesta I/63: Bratislava – Dunajská Streda – Komárno - Štúrovo, ktorá cestná komunikácia je významnou medziregionálnou komunikáciou celoslovenského významu. Cesta I/63 prechádza cez intravilán obce. Cesta I/63 má v celom svojom priebehu nevyhovujúci šírkový parameter, čo má za následok zvýšenú nehodovosť a kolízie automobilovej dopravy s cyklistami a chodcami.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Spravidla medzi komunikáciou a oplotením rodinných domov sú zelené pásy a vo väčšej časti aj spevnené plochy formou chodníkov.

V blízkosti obce prechádza ďalšia významná dopravná os Slovenska: cesta I. triedy I/64. Tento ťah v ďalekom výhlade môže byť v zmysle vládou schváleného „Projektu výstavby diaľnic a rýchlостných ciest“ v úseku Nitra – Nové Zámky – Komárno – hranica SR/MR prehodnotený a zaradený do siete rýchlостných ciest - Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 navrhuje ako výhľadový rýchlостný cestný ťah siete TINA prepojenie

križovatky diaľnice D1 Hlohovec – Nitra – Nové Zámky – Komárno – št. hranica MR – Komárom – diaľnica M1.

V perspektíve dopravnú polohu záujmového územia kladne ovplyvní aj výstavba plánovanej rýchlostnej komunikácie R7 (Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Lučenec).

V strednodobom horizonte je potrebná rozsiahla rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov vzhľadom na bezpečnosť a plynulosť dopravy. V strednodobom horizonte prvoradou úlohou je aj rozšíriť a zrekonštruovať systém chodníkov.

Železničná doprava

Obec Iža nie je priamo napojená na európsky železničný systém, najbližšia železničná stanica je v meste Komárno na tratiach č. 131 (Bratislava – Dunajská Streda – Komárno) a č. 135 Nové Zámky – Komárno – Komárom (MR). Trať č. 131 nie je elektrifikovaná, kým trať č. 135 je elektrifikovaná.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do okresného centra Komárno (8 km),
- cesty do regionálneho uzla Štúrovo (46 km).

Hromadná preprava osôb je zabezpečená autobusovou prepravou prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje prevažne ARRIVA Nové Zámky, a.s.

Ostatné druhy dopravy

Nemotorová a pešia doprava reprezentujú v sídle najväčší podiel v rámci dopravnej vnútro sídelnej práce. Zdrojové miesta pešej dopravy korešpondujú najmä s priestormi súvisiacimi s uzlovými miestami hromadnej dopravy, ako i so zariadeniami vyššej občianskej vybavenosti, kde je predpoklad väčšej koncentrácie osôb.

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce a rekreácie v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútro sídelných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy.

Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na:

- vzťahy na centrálnu časť obce,
- vzťahy k rekreačným cieľom súvisiacim s medzinárodnou cyklistickou trasou pozdĺž Dunaja.

Cez riešené územie prechádza najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku: medzinárodná Dunajská cyklistická cesta (súčasť európskeho systému EuroVelo6).

V strednodobom horizonte je potrebné vybudovať systém cyklistických chodníkov v intraviláne obce.

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza cca. v 108 km vzdialenosti v Bratislave. Regionálnym letiskom v Nitrianskom kraji je medzinárodné verejné letisko pre nepravidelnú leteckú dopravu v Nitre – Janíkovciach, ktorému bol udelený medzinárodný štatút.

Cez obec Iža prechádza Dunajská magistrálna vodná cesta E80. Rieka Dunaj je najvýznamnejšou riečnou dopravnou tepnou Slovenska.

V obci Iža sa nachádza aj vybudovaný prístav - prístavný pontón pre rekreačné plavidlá.

Na základe Závaznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja - Zmien a doplnkov č. 1 v časti „Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia“ je potrebné rezervovať priestory pre vybudovanie malých prístavov pre rekreačnú plavbu a priestory pre kompy pre obyvateľov a osobné automobily v priestoroch obcí Iža a Kravany nad Dunajom.

Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu firiem a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje kvalitu ich života.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec Iža je napojená na skupinový vodovod Komárno a má vybudovaný verejný vodovod. Stav vodovodnej siete umožňuje väčšine obyvateľov obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na pitnú vodu z verejného vodovodu. Riešené územie je zásobované kvalitnou pitnou vodou.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Verejná kanalizačná sieť v obci je čiastočne vybudovaná a zároveň má aj čistiareň odpadových vôd (ČOV). V tých častiach obce, kde chýba kanalizačná sieť, odpadové vody sú odvádzané do žump a septikov (čo sa potom vyváža na miestnu ČOV). Vzhľadom na nepomer napojenia obyvateľstva a podnikateľských subjektov na vodovodnú a kanalizačnú sieť požiadavka na dobudovanie kanalizačných rozvodov je výrazná, čo má zároveň výrazný dopad na čistotu a ochranu spodných vôd.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rozšírenie kapacity čistiareň odpadových vôd a dobudovanie verejnej kanalizácie (rozšírenie systému verejnej kanalizácie).

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Iža je zásobovaná el. energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce.

Verejné osvetlenie v obci bolo zrekonštruované, je na kvalitnej úrovni s nízkou energetickou náročnosťou.

Zásobovanie plynom

Obec Iža je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec Iža má dobré GSM pokrytie od najväčších mobilných operátorov: Orange a.s., Slovak Telekom a.s. a O2 Slovakia s.r.o.

V riešenom území je dostupný širokopásmový internet.

Miestny verejný rozhlas je v dobrom technickom stave.

Kamerový systém

Riešenie celospoločenských problémov súvisiacich s potláčaním kriminality nie je možné bez aktívnej účasti miestnych samospráv

V obci existuje bezpečnostný kamerový systém. Počiatočná fáza vybudovania kamerového systému obce Iža siaha do roku 2012, kedy bol inštalovaný kamerový systém na budovu obecného domu, monitorujúci pred ním nachádzajúce sa námestie a okolie budovy. Tento systém v roku 2013 rozšírený o kamerový systém sledujúci okolie budovy Rímskeho a národopisného múzea v Iži, kým v roku 2015 bolo v obci nasadených deväť kamier monitorujúcich vytipované rizikové miesta a jednu kameru monitorujúcu výskyt prípadných požiarov na území obce.

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce Iža je nižší ako priemer Slovenska. Širší priestor obce – okresy Komárno – patrí do kategórie priemyselno-poľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie majú služby a priemysel (potravinársky, strojársky a elektrotechnický priemysel), pretrvávajú odvetvia s vysokými nárokmi na pracovnú silu s nižšou kvalifikačnou úrovňou, nízkym podielom pridanej hodnoty. Obec Iža má primárne obytnú funkciu s poľnohospodárskou výrobou v katastri obce.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je rozšírenou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 2130,7 ha, čo predstavuje 76,05 % z jej celkovej výmery. Stupeň zornenia je 92,99 %.

Tab. 30: Štruktúra využitia poľnohosp. pôdy v obci Iža

	Celková výmera poľnohosp. p.	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalý trávny porast
v m ²	21307318	19812844	0	337504	859483	0	297487
v %	100	92,99	0,00	1,58	4,03	0,00	1,40

Poznámka: Údaje k 31.12.2014
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Na poľnohospodárskej pôde v katastroch obce hospodária drobnopodstatelia, ale aj veľké poľnohospodárske podniky. V obci najväčším poľnohospodárskym podnikom je GAMOTA s.r.o. (rastlinná a živočíšna výroba – chov hov. dobytky), druhým najvýznamnejším agropodnikom riešeného územia je DUMET s.r.o..

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska.

Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a ďateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Nosným programom živočíšnej výroby záujmového územia bol v minulosti chov ošípaných, avšak v súčasnosti ich stav výrazne poklesol (prevažná väčšina stajní je prázdna). V obci (ako i v jej mikropriestore) tradične veľký význam má chov ošípaných a hydiny v prídomových hospodárstvach. Chov hydiny v prídomových hospodárstvach je orientovaný hlavne na sliepky a na produkciu vajec.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti

predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

V mikropriestore obce veľkú tradíciu má včelárstvo, čoho hlavným produktom je med (v záujmovom území sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice). Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis a materská kašička.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

Dávnej tradícii sa v okolí obce teší rybárstvo (nekonečne veľa možností rybolovu poskytuje rieka Dunaj), ktoré tvorí doplnkovú časť odvetvia pôdohospodárstva. Podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb, upravuje zákon č. 130/2002 Z.z., v znení neskorších predpisov.

Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiám SR, lesnatosť k.ú. obce je extrémne nízka – podiel lesného pôdneho fondu nedosahuje ani 2 % (celoslovenský priemer je vyše 40%), čo je dôsledkom nížinnej polohy územia, kde maximum pôdy je intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu.

Priemysel

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v okrese Komárno) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná výroba obce je veľmi slabá. Priemyselnú výrobu obce predstavujú predovšetkým výroba hliníkových okien, dverí, presklených fasád, interiérových stenových prepážok a iných výplní – H & O Konstruktion s.r.o..

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka a aj tie sa vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: pohostinská činnosť; autoservis; sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb; obchodná činnosť so zmiešaným tovarom - potravinami, ovocím, zeleninou, drogistickým, priemyselným a drobným tovarom, domácimi potrebami; nákladná cestná doprava, kaderníctvo; maliarske práce, kadernícke služby, manikúra atď..

V obci sa nachádzajú 2 pohostinstvá. Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Sieť maloobchodných predajní predstavujú 3 predajne potravín, 2 predajňa rozličného tovaru.

Obchodné zariadenia sa nachádzajú v centrálnej časti obci, ale sú rozložené aj vo viacerých samostatných, poprípadе združených objektoch v obytnej zástavbe rodinných domoch v rámci súkromného podnikania.

Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je nižší než celoslovenský priemer, čo je dôvodom nízkych finančných príjmov tunajšieho obyvateľstva.

Zariadenia peňažných služieb v obci sa nenachádzajú (okrem Poštovej banky a.s. na miestnom poštovom úrade, ktorý sa nachádza v centre obce), najbližšie sú lokalizované v meste Komárno.

V strednodobom horizonte sa očakáva rast počtu a škály poskytovaných služieb v obci v dôsledku vybudovania nového funkčného centra obce v okolí rímskokatolíckeho kostola.

Služby, zariadenia v obci k 1.3.2016

služba	počet
krčma, pohostinstvo	2
reštaurácia	1
kaviareň	0
vináreň	0
pizzéria	0
jedáleň	1
cukráreň	0
obchod – potraviny	3
obchod – textil	0
obchod – obuv	0
Iné obchody: drogéria	1
Iné: záhradkárské potreby	1
Iné: rozličný tovar	1

Zdroj: Obecný úrad

Podnikateľská aktivita

Z celkového počtu podnikateľských subjektov v obci vyše 90% tvoria fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách. Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Tab. 31: Vývoj počtu právnických osôb v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
21	26	30	30	34	36	41	43	44	53	68

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. 32: Vývoj počtu právnických osôb ziskových v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
10	15	19	19	23	25	28	30	31	40	54

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. 33: Vývoj počtu fyzických osôb – podnikateľov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
115	116	122	130	146	126	119	118	107	111	111

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. 34: Vývoj počtu fyzických osôb – živnostníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
85	91	98	110	126	107	104	103	92	92	90

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. 35: Vývoj počtu fyzických osôb – samostatne hospodáriacich roľníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
24	20	19	15	13	12	11	10	10	11	13

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2016

Najväčší podnikatelia/zamestnávateľia v obci k 1.3.2016:

- 1) H&O Konstruktion s.r.o. - 48 zamestnancov - návrh, výroba a montáž celopresklených fasádnych konštrukcií, prevetrávaných fasád, výplní stavebných otvorov.
- 2) DUMET s.r.o. – 19 zamestnancov – poľnohospodárska výroba, poľnohospodárske produkty, výroba, obilniny, zemiaky, cibuľa, repka, cvikla, sója.
- 3) Ing. Jozef Pál – P.K.M., - 7 zamestnancov - Opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pôsobiach v cestovnom ruchu, tvorbu koncepcných dokumentov a financovanie rozvoja cestovného ruchu upravuje zákon č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu. § 6 tohto zákona definuje pôsobnosť obcí nasledovne:

- obec v cestovnom ruchu

- a) môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít,
- b) spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území obce vrátane koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,
- c) tvorí programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,
- d) vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,
- e) buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,
- f) sústreďuje štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,

- g) spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,
- h) spolupracuje s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľa sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: **a)** Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. **b)** Mestský a kultúrny cestovný ruch. **c)** Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitnes, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu. **d)** Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. **e)** Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Iža má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie, pri vodných plochách založenej na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy,
- kultúrneho cestovného ruchu,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

V obci Iža turisticky najhodnotnejšou lokalitou je Dievčí hrad – rímske opevnenie Kelemantia, ktorý sa nachádza 2 km západne od obce Iža na ľavom brehu Dunaja. Zrúcaniny rímskeho castella, ktoré bolo postavené na prelome 1. a 2. storočia ako súčasť pohraničného opevnenia Limes Romanus sú národnými kultúrnymi pamiatkami a sprístupnené ako múzeum v prírode (popisy pojednávajúce o význame a histórii tábora sú rozmiestnené po komplexe na kovových tabuliach s textami). Bol to jeden z najrozsiahlejších stavebných komplexov Rimanov v Barbariku, na sever od Dunaja. Význam tábora bol potvrdený bohatými archeologickými nálezmi – nálezy z archeologických výskumov v Iži sú vystavené v Rímskom lapidáriu Podunajského múzea v Komárne, v expozícii "Klenoty dávnej minulosti Slovenska" na Bratislavskom hrade a v Ponitrianskom múzeu v Nitre (prvé vykopávky tu viedol rodák z Iže János Tóth-Kurucz začiatkom 20. storočia, ďalšie výskumy sa tu uskutočnili v rokoch 1932, 1955, 1957 a od roku 1978 tu AÚSAV uskutočňuje systematický výskum), síce z bývalého vojenského tábora sa dodnes zachovali iba zvyšky základových múrov, ktorých značná časť padla za obeť ťažbe stavebného kameňa. Vojenský rímsky tábor v Iži je unikátnou historickou a kultúrnou pamiatkou. Na Slovensku sú iba dve rímske náleziská tohto druhu - tým druhým je vojenský tábor Gerulata v Bratislave Rusovciach.

V roku 2013 obec Iža v spolupráci s partnerskou obcou Almásfüzitő z Maďarska v rámci projektu *Po stopách Rimanov na Dunaji* zriadili Rímske a národopisné múzeum Kelementia. Archeologická expozícia predstaví verejnosti nálezy z výskumu rímskej pevnosti, národopisná časť priblíži osobité tradície Ižanov

V obci Iža druhou turisticky najhodnotnejšou lokalitou je Dunajská cyklistická cesta, ktorá prechádza cez južný okraj obce (cesta je súčasťou trasy EuroVelo 6, na Slovensku kraji BSK, TTSK a NSK). Všeobecne v obci sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku vzhľadom na nížinný terén a pomerne menšiu dopravnú frekvenciu na miestnych cestách. Samotná trasa je už súčasťou destinácie aktívneho cestovného ruchu s nedostatočným využívaním jej potenciálu. Vyznačený je úsek hranica TTSK/NSK – Komárno – Kravany nad Dunajom – Čenkov. Infraštruktúrne je upravený úsek Komárno – Kravany nad Dunajom. Trasa má veľký potenciál, je potrebné infraštruktúrne upraviť zvyšné úseky Čičov - Komárno a vytýčiť, povoliť, vyznačiť, infraštruktúrne upraviť chýbajúci úsek Kravany nad Dunajom – Štúrovo.

Z ostatných miestnych lokalít turistický význam majú:

- ⇒ *barokový rímskokatolícky kostol –kostol bol postavený v 16. storočí, kostol je zasvätený archanjelovi Michalovi,*
- ⇒ *neskoroklasicistický kalvínsky (reformovaný) kostol – z r. 1871, v kostole sú umiestnené pamätné tabule na počesť padlých v 1. a 2. svetovej vojne,*
- ⇒ *evanjelický a.v. kostol - základný kameň evanjelického a.v. kostola v Iži bol položený a vysvätený dňa 19. júla 1997 pri spomienke na 50. výročie presídlenia Slovákov z Dolnej zeme, 16. júna 2012 za účasti najvyšších cirkevných predstaviteľov, predstaviteľov Obce Iža a hostí bol kostol slávnostne posvätený,*
- ⇒ *pomník na povodeň z roku 1965 zničujúcu veľkú časť obce (pri povodni takmer 300 domov bolo totálne zničených),*
- ⇒ *pomníky obetiam 1. a 2. svetovej vojny,*
- ⇒ *turecký most – most pochádzajúci z tureckých čias,*
- ⇒ *malé sakrálné pamiatky (napr. pieskovcová socha sv. Jána Nepomuckého, kaplnka rodiny Kuruczovej – „Géza kápolna“),*
- ⇒ *artézska studňa, ktorej voda vyviera z hĺbky 220 m,*
- ⇒ *PR Bokrošské slanisko.*

V obci sa nachádzajú aj ďalšie významné objekty vykazujúce pamiatkové hodnoty: reprezentujú typickú zástavbu – z nich je potrebné uviesť domy č. 202 na Hlavnej ulici a dom č. 377 na Kapitulskej ulici.

Veľkou atraktivitou obce sú jazdecké dni, na jar 2015 sa konal už 26. ročník jazdeckého festivalu (dvojdnový kultúrny a gastronomický festival patrí medzi najvýznamnejšie festivaly Podunajska).

V záujmovom regióne okrem vyššie uvedených foriem cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársku turistiku - návštevníkov obce môže prilákať aj vychýrenou maďarskou a slovenskou kuchyňou. Kuchyňa obce (ako i jej mikropriestoru), ktorá je vzácnou zmesou tradícií a kultúr (ktoré sa na tomto území dlhodobo dotvárali), je oddávna založená na troch princípoch: vynikajúca kvalita surovín, generáciami k dokonalosti dopracované tradičné receptúry a dostatok času a poctivosti pri príprave jedál (varenie je doteraz v mnohých rodinách láskyplným obradom).

V obci sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku vzhľadom na nížinný terén a pomerne menšiu dopravnú frekvenciu na miestnych cestách.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Rozvoj cestovného ruchu sa nedá vnímať v obci Iža izolovane od rozvoja cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Iža sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce Iža najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Komárno – mesto je významným kultúrnym centrom Podunajska (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna a termálne kúpalisko,
- mesto Hurbanovo – najväčšou turistickou atrakciou mesta je Slovenská ústredná hvezdáreň; hvezdáreň poskytuje programy pre verejnosť: projekciu videofilmov s astronomickou tematikou a v prípade priaznivého počasia verejné pozorovanie astronomických objektov,
- Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy – Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy bola ustanovená vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z.z. o Chránenej krajinnnej oblasti Dunajské luhy z 3. marca 1998 s účinnosťou od 1. mája 1998. Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko - maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie celé sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumuláčnych depresí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja.
- obec Patince – veľmi vyhľadávaná kúpeľná obec na južnom Slovensku s atraktívnym termálnym kúpaliskom,
- lokality vínnej turistiky v blízkych obciach (Radvaň nad Dunajom, Chotín, Moča, Marcelová atď.).
- mesto Komárom (Maďarsko) – nachádza sa približne 11 km od obce smerom na západ; mesto je významným centrom kúpeľného cestovného ruchu,
- mesto Esztergom (Maďarsko) – mesto je vstupnou bránou do malebného Dunajského ohybu, mesto nazývané „maďarský Rím“ (v meste sa nachádza monumentálna Bazilika postavená medzi rokmi 1822-1869 v klasicistickom slohu, ktorá patrí medzi najväčšie sakrálne stavby v strednej Európe) ročne navštívi vyše milióna turistov.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je relatívne dobrá, cestovný ruch však má výrazne väčší, zatiaľ nevyužitý potenciál. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu,
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce veľké rezervy predstavuje cez obec prechádzajúca Dunajská cyklistická cesta (súčasť systému EuroVelo6), pohraničný styk so

susednou obcou z Maďarska – Almásfüzitő a veľmi atraktívne termálne kúpaliská v okolí obce.

V strednodobom horizonte je potrebné zvyšovať atraktivitu obce pre rozvoj cestovného ruchu:

- vydávaním propagačných materiálov a organizovaním podujatí na propagáciu rôznych foriem turizmu v obci (napr. tradíciu jazdeckého športu)*
- zlepšením orientácie turistov rozmiestnením turisticko-informačných tabúl.*

Občianska vybavenosť obce

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Inštitúcie a organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

názov	adresa	činnosť	kontakt
Základná škola s materskou školou Károlya Dömeho s vyučovacím jazykom maďarským — Döme Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda, Ďatelinová ulica 296, 946 39 Iža - Izsa	Ďatelinová 296, 946 39 Iža	Základná škola s materskou školou	Tel: <u>0903 493 751</u> Mail: boschetti@zsdatiza.edu.sk

Zdroj: Obecný úrad

V strednodobom časovom horizonte je potrebné vybudovať novú budovu požiarnej zbrojnice pre zlepšenie podmienok ochrany obyvateľstva a zlepšenie pracovných podmienok miestneho Dobrovoľného hasičského zboru.

Školstvo

V obci Iža sa nachádza Základná škola s materskou školou Károlya Dömeho s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským. Materskú školu v školskom roku 2015/2016 navštevovalo 29 detí, kým základnú školu v školskom roku 2015/2016 navštevovalo 68 žiakov.

Zariadenia škôl na základe očakávaného demografického vývoja a nízkej natality obyvateľstva sú kapacitne postačujúce. Kvalitatívny štandard základnej školy s materskou školou je dobrý. Objekty predškolskej a školskej infraštruktúry sú v dobrom technickom stave.

Tab. 36: Vývoj počtu detí v MŠ a žiakov na ZŠ v období 2011-2016

Školský rok	ZŠ s MŠ Károlya Dömeho s VJM (ZŠ)	ZŠ s MŠ Károlya Dömeho s VJM (MŠ)
2011/2012	77	30
2012/2013	78	27
2013/2014	72	29
2014/2015	69	26
2015/2016	68	29

Prameň: Obecný úrad

Zdravotnícke služby

V obci sa nachádza Zdravotné stredisko. V obci je zabezpečená ordinácia 2 lekárov: všeobecného lekára pre dospelých a zubného lekára. Zdravotníctvo (k 1.3.2016) - *Zoznam a počet odborných ambulancií v obci:*

- Všeobecná ambulancia pre dospelých – MEDIZA s.r.o., MUDr. Eva Načevová
- Zubná ambulancia – BM DENT s.r.o. MUDr.Božena Masárová

V obci sa nachádza 1 lekárňu (Lekárňu Kelemantia – ComorraPharm s.r.o.)

Komplexnejšie zdrav. služby sú zabezpečené v meste Komárno.

V strednodobom časovom horizonte obec plánuje vytvorenie vhodných priestorových podmienok pre ambulancie v plánovanej multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety.

Sociálne služby

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. definuje pôsobnosť obce nasledovne (v § 80): obec

a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,

c) je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,

2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,

- 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
- 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
 - 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 3. opatrovateľskej služby,
 - 4. prepravnej služby,
 - 5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
 - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
 - 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
 - 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene
 - o) a kontroluje ich plnenie,

- q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- r) vedie evidenciu
1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby.

Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č.599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti
 - rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
 - vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
 - zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

Obec vzhľadom na blízkosť k významnému mestskému sídlu a rozpočtové obmedzenia nedisponuje zariadeniami sociálnej infraštruktúry.

V obci funguje základná organizácia Slovenského červeného kríža.

V strednodobom horizonte obec plánuje vybudovanie obytnej zóny pre dôchodcov, čo by významne prispelo k integrácii starých obyvateľov obce do spoločnosti.

Ostatné sociálne služby dostupné v obci Iža (k 1.3.2016): Stravovanie dôchodcov – príspevok obce.

Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečuje predovšetkým *Obecný dom* (kapacita hlavnej sály 220 miest) nachádzajúci sa v centre obce. Obec má aj obecnú knižnicu, nachádza sa v nej cca 8 tis. kníh. Od roku 1995 v obci funguje Klub mládeže v priestoroch Obecného domu. V obci je zavedená káblová televízia, cez ktorej je zabezpečené aj vysielanie miestneho obecného televízneho programu.

Spoločensky najaktívnejšími organizáciami a združeniami obce sú: základná organizácia Maďarského spoločenského a kultúrneho zväzu na Slovensku - CSEMADOK-u, mládežnícka organizácia Csemadoku, základná organizácia Matice slovenskej, klub dôchodcov (má cca 120 členov), dobrovoľný hasičský zbor, zväz invalidov, prvý jazdecký a tradície zachovávajúci klub, spolok miestnych dejín a tradícií obce Iža, 2 spevácke skupiny, jazdecký klub Kalemantia, zväz drobnochovateľov, poľovnícke združenie, červený kríž, zväz záhradkárov.

Najvýznamnejšie spoločenské, kultúrne, športové podujatia v obci (dátum, názov podujatia):

1. mája bežného roku - Jazdecký deň
1. júlový víkend – Dni Mostu Priateľstva
- júl, august - Obecný deň
- na deň sv. Michala archanjela – obecné hody

Kvalitnú informovanosť občanov zabezpečuje obec cez oficiálnu webstránku (<http://www.iza.sk/>) a cez miestnu televíziu (Ižanská Káblková Televízia).

V miestnom kultúrnom živote osobitné miesto má Rímske a národopisné múzeum Kelemantia (ktoré prezentuje miestne tradície, rímske pamiatky odkryté v tábore Kelemantia).

V strednodobom časovom horizonte je plánované vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú nasledovné športové priestory:

- futbalový štadión,
- telocvičňa pri ZŠ,
- fitness klub.

V riešenom území registrovaným športovým klubom je Obecný športový klub Iža.

V strednodobom horizonte je potrebné zriadenie nasledovných športových plôch:

- modernizácia športového centra (futbalové ihrisko, fitness, tenisové kurty),
- vybudovanie moderného detského parku, zabezpečujúceho aktívne využitie voľného času pre mladých.

V strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť podmienky pre mládež na aktívne využitie voľného času, prispievať k lepšej fyzickej kondícii mládeže, ale i širokej verejnosti.

V strednodobom časovom horizonte je potrebné vybudovať multifunkčné ihrisko s umelo trávnatou plochou.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území majú svoje sídlo viaceré mimovládne organizácie. Z miestnych mimovládnych organizácií osobitné postavenie má Neinvestičný fond pre Základnú školu Károlya Dömeho.

Najvýznamnejšie kultúrne, športové a mimovládne organizácie pôsobiace v obci

názov	adresa	činnosť, počet členov	Kontakt (email, mobil)
Miestna organizácia CSEMADOK	Leányvárska 495, 946 39 Iža	Kultúra - 220	Izsáková Elvira 0908787161
Základná organizácia CSEMADOK - dorast	Hlavná 242, 946 39 Iža	Kultúra - 160	Ilona Kurina
Miestny spolok Slovenského červeného kríža	Tóth Kurucz Jána 313, 946 39 Iža	Osveta v zdravotníctve, 50	Tímea Baloghová, 0911357770
Združenie „Izsa Falujáért“	Đatelinová 531, 946 39 Iža	Ochrana a rozvoj kultúry, podpora vzdelávania, podpora talentovaných mladých, folklórne vystúpenia, 10	Gizel Sámsonová, 0918247336
Dobrovoľný hasičský zbor	Podzáhradná 257, 946 39 Iža	Ochrana pred požiarom, Zásahová a záchranná činnosť, 35	Ing.Jozef Alföldy
Prvý jazdecký, tradície zachovávajúci spolok	Trenčianska 695, 946 39 Iža	Zachovanie vojenských a rímskych tradícií, usporiadanie kultúrnych a spoločenských podujatí, 30	István Tárnok 0905263572
Jazdecký klub Kelemantia	Podzáhradná 269, 94639 Iža	Propagácia jazdectva, organizovanie súťaží	Ján Vajda
Miestny odbor Matice Slovenskej	Melónový rad 418, 946 39 Iža	Kultúra, 60	Helena Vicianová 0905979065
Obecný športový klub	Komárňanská 81, 946 39 Iža	Šport, futbal, 61	Zsolt Bakai 0907411292

Zdroj: Obecný úrad

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádzajú 3 kostoly, 2 cintoríny (vedľa seba, katolícky a reformovaný) a 1 dom smútku.

Pre celkový rast úrovne občianskej vybavenosti obce a úrovne životného prostredia obce je potrebná rekonštrukcia a úprava centrálnej zóny obce v strednodobom horizonte. Týmito aktivitami sa zabezpečí skrášlenie centrálnej zóny obce, zvýšenie atraktívnosti obce tak pre miestnych obyvateľov, ako aj pre návštevníkov obce i regiónu.

V strednodobom časovom horizonte je potrebné vybudovať pred obecným domom park s malým trhoviskom (so stánkami pre predajcov miestnych produktov) a malým prírodným javiskom. V danom časovom horizonte je potrebné realizovať výstavbu Námestia Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom (lavičky, odpadkové koše, informačné tabule, bicyklové stojany atď.).

Zhodnotenie obdobia 2006-2015

Miestna samospráva obce Iža na roky 2006-2015 stanovil ako globálny cieľ podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Hlavné priority pre dané obdobie boli nasledovné: ochrana životného prostredia, investície do občianskej infraštruktúry, podpora rozvoja služieb pre obyvateľov. V období 2006-2015 v obci Iža sa podarilo realizovať už mnoho úspešných aktivít, avšak je zrejmé, že nie všetky naplánované aktivity boli pripravované realizované.

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 1 – 1. tabuľka (v EUR)

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu		
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prost- riedkov	Z toho verejné investície
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	4/1 Výmena kotlov v základnej škole	4. Školstvo	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2012		27 150,00	26 850,00			
				2013				2013	27 150,00	27 150,00
2	6/1 Rekonštrukcia kultúrneho domu – administratívna časť	6. Kultúra, história, tradícia	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2010		1 202 100,27	1 202 100,27	2010	403 073,60	402 073,60
								2011	772 804,37	772 804,37
				2012				2012	26 222,31	26 222,31
3	6/3 Prepojenie na medzinárodnú turistickú trasu: Po stopách Rimanov na Dunaji	6. Kultúra, história, tradícia	1262 - Múzeá a knižnice	2012		841 657,95	745 082,00			
								2012		464 637,52

	(Kapesolódás a nemzetközi turisztikai útvonalra: „Rómaiak nyomában a Duna mentén)			2013				2013		377 020,45
4	8/2 Bytový dom - nižší štandard - 8 b.j.	8. Rozvoj bývania a architektúry obce	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy			170 502,42	170 502,34			
				2012				2012		170 502,34
6	9/1 Skvalitnenie verejného osvetlenia	9. Doprava, technická infraštruktúra	2112 - Miestne komunikácie			294 190,31	294 190,31	2015	294 190,31	294 190,31
				2015						
7	9/2 Cyklotrasa Komárno – Patince Kravany nad Dunajom	9. Doprava, technická infraštruktúra	2112 - Miestne komunikácie			15 560,00	15 560,00			
				2015				2015	15 560,00	15 560,00
11	10/1 Za čistejšie Podunajsko, Európu	10. Životné prostredie	1274 - Ostatné budovy, i.n.			42 449,00	40 949,00			
				2011				2011	42 449,00	42 449,00
12	Kompostáreň - oplotený pozemok	10. Životné prostredie	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.			2 396,83	2 396,83			

				2010						
								2010	2 396,83	2 396,83

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 1 – 2. tabuľka (pokračovanie 1. tabuľky) (EUR)

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Finančné prostriedky podľa zdrojov								
		Štátny rozpočet	Rozpočet samo-správneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	4/1 Výmena kotlov v základnej škole									
		12 153		14 997,00						
2	6/1 Rekonštrukcia kultúrneho domu – administratívna časť	36 894,31		158 507,60			207 671,60			
		70 736,66		303 903,32			398 164,38			
		2 400,19		10 311,86			13 510,26			
3	6/3 Prepojenie na medzinárodnú turistickú trasu: Po stopách Rimanov na Dunaji” (Kapesolódás a nemzetközi turisztikai									
		24 586,62		226 758,30			213 292,60			

	útvonalra: „Rómaiak nyomában a Duna mentén)	25 184,96		133 352,14			218 483,35			
4	8/2 Bytový dom - nižší štandard - 8 b.j.									
		109 920,02		60 582,40						
6	9/1 Skvalitnenie verejného osvetlenia	24 858,94		58 030,42			211 300,95			
7	9/2 Cyklotrasa Komárno – Patince Kravany nad Dunajom									
				15 560,00						
11	10/1 Za čistejšie Podunajsko, Európu									
		6 147,35		3 547,45			32 759,20			
12	Kompostáreň - oplotený pozemok									
				2 396,83						

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 1 – 1. tabuľka (v EUR)

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu		
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prost- riedkov	Z toho verejné investície
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	Prístavba a nadstavba k 4 b.j.	8. Rozvoj bývania a architektúry obce	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy							
				2010				2010	339 862,32	339 862,32
14	Rekonštrukcia NN vedenia Kelemantia	9. Doprava, technická infraštruktúra	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia							
				2012				2012	6 821,71	6 821,71
15	Rozšírenie vodovodu - Šumperská, Moravská	9. Doprava, technická infraštruktúra	2222 - Miestne potrubné rozvody vody							
				2012				2012	73 794,49	73 794,49
16	Digitálny kamerový systém obce	9. Doprava, technická	2420 - Ostatné inžinierske							

		infraštruktúra	stavby, i.n.							
				2015				2015	146 298,00	146 298,00

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR 2 – 2. tabuľka (pokračovanie 1. tabuľky) (EUR)

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Finančné prostriedky podľa zdrojov								
		Štátny rozpočet	Rozpočet samo- správneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
13	Prístavba a nadstavba k 4 b.j.									
		56 795				283 067,52				
14	Rekonštrukcia NN vedenia Kelemantia									
				6 821,71						
15	Rozšírenie vodovodu -									

	Šumperská, Moravská									
				73 794,49						
16	Digitálny kamerový systém obce									
		121 915,00		24 383,00						

Vybrané rozvojové aktivity obce Iža v období 2010-2015

Názov projektu	Časový harmo-nogram	Koor-dinátor	Finančná náročnosť v EUR (SKK)	Verejné výdavky spolu v EUR (SKK)	Verejné výdavky v EUR (SKK)				Súkromné výdavky v EUR (SKK)	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
Výmena kotlov v základnej škole	2012-2013	Obec Iža	27150,00	27150,00	14997,00		12153			

Rekonštrukcia kultúrneho domu	2010-2012	Obec Iža	1202100,27	1202100,27	472722,83		110031,16	619346,28		
Prepojenie na medzinárodnú turistickú trasu: Po stopách Rimanov na Dunaji	2012-2013	Obec Iža	841657,95	841657,95	360110,44		49754,72	431811,2		
Bytový dom nižší štandard – 8 b.j.	2011-2012	Obec Iža	170502,42	170502,42	283067,52		109920,02			
Skvalitnenie verejného osvetlenia	2015	Obec Iža	294190,31	294190,31	58030,42		24858,94	211300,95		

Cyklotrasa Komárno – Patince – Kravany nad Dunajom	2015	Obec Iža	15560,00	15560,00	15560,00					
Za čistejšie Podunajsko, Európu – Informačná a sociálna unimobunka	2011	Obec Iža	42449,00	42449,00	3547,45		6147,35	32759,20		
Kompostáreň – oplotený pozemok	2009-2010	Obec Iža	2396,83	2396,83	2396,83					
Prístavba a nadstavba k 4 b.j.	2009-2010	Obec Iža	339862,32	339862,32	283067,52		56795			

Rekonštrukcia NN vedenia Kelemantia	2012	Obec Iža	6821,71	6821,71	6821,71					
Rozšírenie vodovodu Šumperská, Moravská	2012	Obec Iža	73794,49	73794,49	73794,49					
Digitálny kamerový systém obce	2015	Obec Iža	146298,00	146298,00	24383,00					

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Okres Komárno zahŕňa 41 obcí – z toho 3 mestá (Komárno, Kolárovo a Hurbanovo). Má rozlohu 1100 km², k 31.12.2014 žilo tu 103360 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 94,11 obyvateľov na km² (v Nitrianskom kraji hustota obyvateľstva je 108,11 obyvateľov na km²). Počtom obyvateľstva sa zaraďuje okres medzi väčšie okresy SR.

Južná hranica okresu Komárno je súčasne i štátnou hranicou s Maďarskom. Okres Komárno na severe a východe susedí s okresom Nové Zámky, na západe s okresmi Dunajská Streda a Šaľa.

Obec Iža od okresného mesta je vzdialená 8 km.

Vzhľadom na relatívne malú veľkosť obec je úzko spätá so svojím okolím a je od neho veľmi závislá. Obec nemôže presadzovať individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musí dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia. Obec Iža má silné ekonomické, ale aj sociálne väzby na mesto Komárno.

Podľa geomorfologického členenia mikroregión obce tvorí Podunajská rovina. Okres Komárno patrí do teplej klimatickej oblasti. Hlavné rieky okresu: Dunaj, Váh, Nitra, Malý Dunaj. Z celkovej rozlohy územia okresu 78,5 % tvorí poľnohospodárska pôda (863 km²), kým 6,4 % tvoria lesné pozemky (70 km²). Stupeň zornenia je 88,1 %.

V rámci Nitrianskeho kraja okres Komárno patrí medzi okresmi s vyššou mierou nezamestnanosti, miera nezamestnanosti je nad celoslovenským priemerom. Okres Komárno na základe výšky priemerných miezd patrí medzi podpriemerné regióny Slovenska, príjmy tunajších obyvateľov sú pod krajským a celoslovenským priemerom.

Tab. 37: Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach k 30.06.2015

Územie	UoZ spolu	Z toho viac ako 12 mesiacov registrovaný UoZ	
		počet	%
Okres Nové Zámky	7903	4257	53,87
Okres Komárno	9248	5234	56,60
Nitriansky kraj	41362	20994	50,76
Slovensko	353844	189817	53,64

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2015

Okres Komárno by mohlo byť prítiažlivým miestom pre potenciálnych investorov v budúcnosti v dôsledku dobrej dopravnej polohy územia (v blízkosti Maďarska a vodnej cesty Dunaj) a kvalitnej pracovnej sily a infraštruktúrnej vybavenosti.

Súčasná výkonnosť ekonomiky okresu je nižšia ako priemer Slovenska (čo naznačuje aj ukazovateľ, ako priemerná mesačná nominálna mzda), avšak potenciál pre rozvoj hospodárstva regiónu je veľký – do roku 2020 sa okres môže stať jedným z najrozvinutejších hospodárskych centier Slovenska.

Nevyhnutným činiteľom pre rozvoj regiónu je prílev zahraničných investícií. Predpokladom úspešnosti je skvalitňovanie spolupráce podnikateľov a samospráv a ich integrácia do všetkých rozvojových oblastí a rozvoj cezhraničnej spolupráce.

Mesto Komárno je dominantným ostrovom priemyslu a služieb v srdci najproduktívnejšieho poľnohospodárskeho regiónu SR. Z pohľadu makroekonomickej

štruktúry rozhodujúce postavenie má strojársky, obuvnícky a polygrafický priemysel. Mesto Komárno je aj významné stredisko cestovného ruchu na Slovensku (mestská pamiatková zóna, pevnosť, termálne kúpalisko).

V rámci regiónu tradičným priemyselným odvetvím je potravinársky priemysel, využívajúci surovinné zdroje poľnohospodárskej výroby (reprezentujú ho mlyny, pekárne a pivovar v Hurbanove s medzinárodným významom). Aj napriek týmto skutočnostiam potravinársky priemysel svojim významom v súčasnosti zaostáva za elektrotechnickým priemyslom - reprezentovaným zahraničnými investormi (Osram a. s. v Nových Zámkoch - vývoj, výroba, montáž, oprava elektrických zdrojov svetla, žiarenia, svietidiel, Nuritech SK, s.r.o. v Hurbanove - výroba elektrónok, trubíc a elektronických súčiastok, rozhlasových a televíznych prijímačov, prístrojov na záznam a reprodukciu zvuku a obrazu) v novovybudovaných priemyselných areáloch a na území obce.

Živnostníci zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskom živote a vo vývoji konkurencieschopnosti každého regiónu. Z pohľadu štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE najviac fyzických osôb - živnostníkov pôsobilo v stavebníctve, väčšie zastúpenie bolo aj vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov a v priemyselnej výrobe.

Najvyšší počet zamestnancov v okrese pracuje v rámci obsluhy strojov a zariadení. Pomerne vysoký podiel majú aj technickí a pedagogickí zamestnanci, prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode, remeselní a kvalifikovaní robotníci v príbuzných odboroch. Podnikateľské aktivity malých podnikov a živnostníkov v mikroregióne obce sú zamerané prevažne na oblasť služieb (obchodná a sprostredkovateľská činnosť, poskytovanie iných služieb pre obyvateľstvo).

Mikropriestor obce poskytuje dobré možnosti pre cestovný ruch, avšak jeho rozvoj je pomalý. Využíva sa najmä pre víkendové pobyty vo vlastných objektoch a výlety najmä v letnom období (v okolí obce do 50 km sa nachádza viac termálnych kúpalísk: Patince, Komárno, Komárom atď.).

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) obec Iža má výhodnú strategickú polohu: je súčasťou bratislavsko-trnavsko-nitrianskej aglomerácie. Obec Iža leží v priestore novozámocko-komárňanského ťažiska osídlenia, ktoré je ťažisko osídlenia druhej úrovne.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé obce ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou), resp. predpokladov vytvorenia kvartérnej obslužnosti. Na základe vyhodnotenia jednotlivých skupín zariadení občianskej vybavenosti bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí, ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie. Prvé tri skupiny sú členené na dve podskupiny.

Na základe zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry je mesto Komárno zaradené do miest/centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu.

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- *rozvojová os prvého stupňa* – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu rýchlostného typu,
- *rozvojová os druhého stupňa* – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- *rozvojová os tretieho stupňa* – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 odporúča sa na riešenom území prednostne podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí druhého stupňa.

Podľa strategického dokumentu KURS 2001 (Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001) obec Iža sa nachádza v priestore 3 rozvojových osí:

- Južnoslovenská rozvojová os (rozvojová os druhého stupňa): Dunajská Streda – Nové Zámky – Želiezovce – Šahy – Veľký Krtíš – Lučenec (v úsekoch Dunajská Streda – Nové Zámky, Želiezovce – Dudince ako komunikačno-sídelnú os),
- Ponitrianska rozvojová os (rozvojová os druhého stupňa): Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- Žitnoostrovno-dunajská rozvojová os (rozvojová os druhého stupňa) Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo.

Rozvoj obce najvýraznejšie ovplyvňujú Ponitrianska rozvojová os a Žitnoostrovno-dunajská rozvojová os.

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti "industriálnej" na spoločnosť "informačnú", pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,

- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Mikroregionálne aktivity obce Iža, členstvo v združeniach (k 1.2.2016):

- 1) Združenie miest a obcí Slovenska – ZMOS - Bezručova 2533/9, 811 09 Bratislava-Staré Mesto
- 2) Oblastná organizácia cestovného ruchu PODUNAJSKO – Námestie slobody 1, 94301 Štúrovo
- 3) Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipel', Ďatelinová 315, 946 39 Iža
- 4) Podunajská vínná cesta - M.R. Štefánika 13, 94501 Komárno
- 5) MAS Združenie Dolný Žitný ostrov - Kancelária MAS, Klížska Nemá 52, 946 20 Klížska Nemá
- 6) ZPOZ Človek – človeku Ul. Čs. Armády 26, 974 01 Banská Bystrica

Obec Iža aktívne spolupracuje s obcami z okresov Komárno .

Obec Iža je členom mikroregiónu Združenie obcí Most Priateľstva – Hídverő Társulás, ktorého ciele sú zvýšiť kvalitu života v záujmovom priestore a prehĺbiť hospodársku, sociálnu a kultúrnu spoluprácu medzi obcami v dotknutom priestore.

Obec Iža je členom Združenia miest a obcí Slovenska.

Obec Iža je zapojená do prístupu LEADER, ktorý je spôsob podpory vidieckych oblastí cestou integrovaného rozvoja vidieka – podpory rozvoja jeho vnútorného potenciálu s dôrazom na zachovanie identity a regionálnych špecifik a využitím jeho vnútornej organizácie. Cieľom mesta v rámci prístupu LEADER je zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov prostredníctvom využívania miestneho a regionálneho rozvojového potenciálu. V období 2007-2013 prístup LEADER v obci bol implementovaný v rámci Občianskeho združenia MAS Hídverő - Most priateľstva (č.317, Kravany nad Dunajom 946 36, <http://mashidveromostpriatelstva.webnode.sk/>)

V roku 2015 bola vytvorená nová miestna akčná skupina na podporu integrovaného rozvoja v danom priestore.

Obec Iža sa stala členom MAS Združenie Dolný Žitný ostrov, ktorá má vyše 81 členov a zahŕňa územie 33 obcí. Z okresu Komárno 30 obcí, z toho 2 obce so štatútom mesta – Komárno a Kolárovo a 3 obce z okresu Nové Zámky. Pre toto územie bola vypracovaná Stratégia CLLD. *Vízia Miestnej akčnej skupiny Združenie Dolný Žitný ostrov: Územie Miestnej akčnej skupiny Združenie Dolný Žitný ostrov je atraktívne a konkurencieschopné územie, ktoré poskytuje dostatočné možnosti pre pracovné uplatnenie a dôstojný zárobok za svoju prácu v sociálnej, zelenej a striebornej miestnej ekonomike, má vybudované siete a infraštruktúru integrujúcu znevýhodnené skupiny obyvateľstva, ponúka zmysluplné využívanie voľného času, uchováva si svoj vidiecky charakter pri využití endogénnych zdrojov pre svoj trvalo udržateľný rozvoj. V záujme využívania miestneho hospodárskeho potenciálu konzumujú obyvatelia miestne potraviny a spolupracujú aj v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, so zvláštnym dôrazom na prezentáciu regionálnych hodnôt.*

Spoločný vstup Slovenska a Maďarska do EÚ vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) ovplyvňuje stále silnejšie aj maďarské mestá Komárom, Tatabánya, Győr a ich zázemie (časť pracovnej sily obce pracuje v susednom Maďarsku). Táto pohraničná poloha spolu s dobrými prírodnými a klimatickými podmienkami vytvárajú perspektívne predpoklady ďalšieho rozvoja obce.

Obec Iža je súčasťou euroregionálneho združenia Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ. Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ vznikol v obci Neszmély (v Maďarsku) 3. júla 1999, kedy zástupcovia samospráv žúp Komárom-Esztergom a Pest a prednosta Krajského úradu v Nitre podpísaním zmluvy o spolupráci vyjadrili presvedčenie, že upevnenie a rozšírenie obojstrannej spolupráce nitrianskeho regiónu so župami Komárom-Esztergom a Pest je predpokladom pre obojstranne prospešný ekonomický, sociálny i kultúrny rozvoj dotknutých území. Reprezentantom euroregiónu na Slovensku je Regionálne združenie Váh-Dunaj-Ipeľ (RVDI). Cieľom RVDI v rámci Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ je spolupracovať na:

- zvýšení príťažlivosti regiónu,
- zosúladení rozvoja v oblasti hospodárstva a cudzineckého ruchu,
- rozvíjaní vzťahov v oblasti školstva a vedy,
- zosúladení územného rozvoja,
- spolupráci v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a vodných zdrojov, odvrátenia živelných pohrôm,
- zosúladení rozvoja dopravy,
- spolupráci v humanitárnej a sociálnej oblasti,
- zachovaní spoločného kultúrneho dedičstva,
- dosiahnutí úspešnej účasti vo finančných programoch spoločenstva EÚ,
- vytvorení podmienok výmeny informácií a zabezpečení ich toku,
- vypracovaní návrhov, odporúčaní a koordinácií spoločných projektov a programov.

Obec má aj dobré dvojstranné medzinárodné vzťahy, užšie spolupracuje s 2 obcami z Maďarska: s obcou Almásfüzitő (Dohoda medzi samosprávami Iža – Almásfüzitő z roku 2003) a s obcou Murony (Dohoda medzi samosprávami Iža – Murony z roku 2015).

Obec Iža je aj členom Združenia miest a obcí Slovenska.

STEEP analýza (analýza externého prostredia)

STEEP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplývajú na rozvoj obce.

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Rast počtu obyvateľstva, starnutie, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb (napr. cestovný ruch)	Relatívne dobrý stav životného prostredia	Politika Vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	-	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny správania klientov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika ŽP	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Operačné programy v rokoch 2014 - 2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- **OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)**
- **OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)**
- **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**
- **OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)**
- **OP Výskum a inovácie (OP VaI)**
- **OP Efektívna verejná správa (OP EVS)**

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- **Technická pomoc**
- **Program rozvoja vidieka SR 2014-2020**

Opis základných prioritných osí Integrovaného regionálneho operačného programu na obdobie 2014-2020:

- *Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch*

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov
Špecifický cieľ 1.1: *Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy*

Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ č. 1.2.1: *Zabezpečenie udržateľnej formy mobility prostredníctvom zvyšovania atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy*

Špecifický cieľ č. 1.2.2: *Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb*

- Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1: *Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)*

Špecifický cieľ č. 2.1.2: *Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti*

Špecifický cieľ 2.1.3: *Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám*

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č. 2.2.1: *Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.2: *Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.3: *Zvýšenie počtu žiakov stredných škôl na odbornom výcviku*

- Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ č. 3.1: *Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií*

- Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ č. 4.1: *Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie*

Investičná priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ č. 4.2.1: *Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou*

Investičná priorita č. 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ č. 4.3.1: *Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku*

- Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1: *Zvýšenie kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou*

Špecifický cieľ č. 5.1.2: *Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach*

Stratégia Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),²

² Vzhľadom na výsledky SR v oblasti predčasného ukončovania školskej dochádzky nebudú prostredníctvom OP ĽZ podporované aktivity zamerané na zníženie celkovej miery ukončovania školskej dochádzky (s výnimkou investícií do podpory školskej dochádzky osôb zo sociálne znevýhodneného prostredia)

- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 a 2012),
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Opis základných prioritných osí Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania

Špecifický cieľ 1.1.1: *Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy*

Investičná priorita 1.3: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Špecifický cieľ 1.3.1: *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie*

Špecifický cieľ 1.3.2: *Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga*

- Prioritná os 2: Zamestnanosť

Investičná priorita 2.1: Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Špecifický cieľ 2.1.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby*

Špecifický cieľ 2.1.2: *Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach*

Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komún, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Špecifický cieľ 2.2.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce*

Investičná priorita 2.3: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 2.3.1: *Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien*

Špecifický cieľ 2.3.2: *Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie*

Investičná priorita 2.4: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôbenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Špecifický cieľ 2.4.1: *Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti*

- Prioritná os 3: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 3.1: *Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnatelnosti*

Špecifický cieľ 3.1.1: *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti*

Špecifický cieľ 3.1.2: *Prevenca a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*

Investičná priorita 3.2: Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 3.2.1: *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť*

Špecifický cieľ 3.2.2: *Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom šandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie*

- Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

Špecifický cieľ 4.1.2: *Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien*

Špecifický cieľ 4.1.3: *Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania*

- Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

Špecifický cieľ 5.1.2: *Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Špecifický cieľ 5.2.1: *Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK*

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: *Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1: *Podporiť zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd*

Špecifický cieľ 2: *Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov*

Špecifický cieľ 3: *Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 1: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1: *Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 1: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1: *Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu*

Špecifický cieľ 2: *Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)*

- Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 2: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 1: *Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami*

Špecifický cieľ 2: *Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu*

- Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 3: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 1: *Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

Špecifický cieľ 2: *Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)*

Špecifický cieľ 3: *Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

- Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 1: *Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

Špecifický cieľ 1: *Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ 1: *Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

Špecifický cieľ 1: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania*

Špecifický cieľ 2: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb*

Investičná priorita 5 Prioritnej osi 4: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 1: *Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple*

Opis 7. opatrenia Programu rozvoja vidieka SR na obdobie 2014-2020:

OPATRENIE 7: ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

Podopatrenie 7.2: Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie

Názov operácie: Využitie obnoviteľných zdrojov energie Opis operácie: Výstavba nových, rekonštrukcia, modernizácia a oprava zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove – napr. zriaďovanie kotolní a príslušných rozvodov pre budovy v majetku obce (napr. vykurovanie a zohrievanie vody v obecnom úrade, nájomných bytov, kultúrneho domu a pod.). Oprávnenými môžu byť aj investície smerujúce k zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov (napr. zatepl'ovanie, výmena okien, regulácia vykurovacej sústavy), ale len ak sú súčasťou projektu, ktorý je spojený s využívaním OZE.

Prijímateľ podpory: obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane)

Názov operácie: Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Opis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok – za predpokladu, že prispievajú k ekonomickému rozvoju, verejnému záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní.

Prijímateľ podpory: 1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane), 2. pri investíciách do kanalizácií a ČOV - obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane) s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácie nad 2000 EO ako aj aglomerácie pod 2000 EO, ktorá zasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí. 3. združenia obcí/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu

Názov operácie: Budovanie širokopásmového internetu Opis operácie: Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí vrátane zriadenia verejne prístupného miesta.

Prijímateľ podpory: 1. Obce vo vidieckych oblastiach do 500 obyvateľov(vrátane) definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom; 2. združenia/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry
Názov operácie: Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis operácie:

- investície súvisiace so zlepšovaním vzhľadu obcí a s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – úprava verejných priestranstiev, tvorba parkov, výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov - investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov)
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov

Prijímateľ podpory: • obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000(vrátane); • združenia/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu
Názov operácie: Rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu

Opis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - kultúrne a prírodné dedičstvo, národné kultúrne pamiatky a pamiatkové územia, prírodné úkazy, historické, prírodné a iné zaujímavosti, zriadenie múzejných zariadení a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov; - marketing a manažment služieb vidieckeho cestovného ruchu a propagácie územia rôznymi formami (tlačené/elektronické formy propagácie, podujatia zamerané na propagáciu, veľtrhy ...);
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhladkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách;
- informačné body, smerové tabule, KIOSK.

Prijímateľ podpory: 1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane).
2. združenia/skupiny obcí.

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Analýza rozvojového potenciálu obce Iža formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a na základe výsledkov dotazníkového prieskumu vykonaného medzi obyvateľmi obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie **2.** Bytový fond, dopravná a technická infraštruktúra **3.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra **4.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj.

Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Budapešť, Győr, Komárno, Nitra • veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a cestovného ruchu • absencia väčších zdrojov znečisťovania živ. prostredia - dobrá kvalita živ. prostredia • aktivity obce s cieľom zabezpečiť koordinovaný socioekonomický a priestorový rozvoj obce • dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Dunaj (európsky multimodálny koridor) • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trvalých trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • absencia zberného dvora • zastaraný stav kompostárne • nedostatok upravených verejných priestorov na oddych v centre obce • odvodňovacie rigoly pozdĺž št. cesty I/63 sú v nevyhovujúcom technickom stave • povodne spôsobené prívalovými dažďami • absencia upraveného centrálného námestia pred Obecným domom • absencia trhoviska a prírodného javiska
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami, ako aj s obcami zo zahraničia • využitie potenciálu rozvoja cestovného ruchu • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • vybudovanie nových priestorov pre oddych v centre obce, resp. obnova starých priestorov verejnej zelene • revitalizácia centra obce - vybudovanie atraktívneho parku (námestia) pred Obecným domom (s trhoviskom a prírodným javiskom) • vybudovanie Námestia Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom • rekonštrukcia odvodňovacieho systému intravilánu obce • preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami 	<ul style="list-style-type: none"> • stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku zintenzívnenia sa stresových faktorov (vysoko intenzívna poľnohospodárska výroba, znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy)

Bytový fond, dopravná a technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá kvalita bytového fondu • veľký záujem o bývanie v obci • priestor na výstavbu nových bytov na Námestí Sv. Alžbety • dobré pokrytie obce GSM signálom • existencia cyklistického chodníka - vybudovaná Dunajská cyklistická cesta • prítomnosť kanalizácie a ČOV • dostupnosť širokopásmového internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok bytov pre záujemcov o bývanie v obci • nedostatočná intenzita výstavby bytov v obci • nedostatok obecných nájomných bytov • zlý technický stav miestnych komunikácií • zlý technický stav chodníkového systému, absencia chodníkov na určitých úsekoch • dopravná preťaženosť obce na št. ceste I/63 • nízka úroveň kanalizácie • nevyhovujúca dopravná prepojenosť s obcou Almásfüzitő (MR) • technický stav a kapacita ČOV • nedostatočné pokrytie obce s verejnou kanalizáciou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • podpora projektov rozvoja bývania v obci • výstavba obecných nájomných bytov • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • rozšírenie kanalizácie • rekonštrukcia a rozšírenie ČOV • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií a chodníkov • výstavba cyklistických chodníkov v intraviláne obce • vybudovanie zberného dvora • rekonštrukcia a rozšírenie kompostárne • zapojenie súkromného sektora do výstavby bytov na Námestí Sv. Alžbety 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • nerozšírenie kanalizácie a ČOV • nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu ČOV • zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu • nezáujem súkromného sektora o výstavbu bytov na Námestí Sv. Alžbety • nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu cyklistických chodníkov v intraviláne obce • nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu a výstavbu miestnych komunikácií a chodníkov

Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> •multikultúrny ráz obyvateľstva a dobré skúsenosti s multietnickým spolužitím •potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu •dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života •vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov •veľký záujem o bývanie v obci – vysoký migračný prírastok obyvateľstva 	<ul style="list-style-type: none"> •nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva, silne starnúca populácia •vysoká mortalita – prirodzený úbytok obyv. •nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním •vysoká miera nezamestnanosti •nedostatok obecných nájomných bytov pre dôchodcov a nedostatok priestorov pre vybrané sociálne služby •absencia kvalitných priestorových podmienok na skladovanie techniky DHZ a na aktivity DHZ •absencia multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom •absencia budovy slúžiacej na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> •rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného poľnohospodárstva – kladný vplyv na tvorbu nových pracovných miest •rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily •zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce •výstavba obecných nájomných bytov pre dôchodcov a výstavba priestorov pre vybrané sociálne služby •vybudovanie novej požiarnej zbrojnice •vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom •vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia 	<ul style="list-style-type: none"> •pretrvávajúca nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva a výraznejšie starnutie populácie •odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore •rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie •nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce

Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • krásny estetický vzhľad krajiny - priaznivé prírodné podmienky pre vidiecky cestovný ruch a cykloturistiku • existencia kvalitnej kultúrnej infraštruktúry – možnosť rozvoja kultúrneho cestovného ruchu (napr. Rímske a národopisne múzeum Kelementia) • priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo – tradícia podnikania v poľnohospodárstve • dynamicky sa rozvíjajúce mesto v susedstve (Komárno) 	<ul style="list-style-type: none"> • nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby • zastaranosť technického vybavenia, strojov a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch - nedostatočná kapitálová vybavenosť agropodnikov • nízka úroveň materiálno-technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zvyšujúci záujem o vidiecku rekreáciu a o bioprodukty • rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) • vybudovanie služieb vidieckej turistiky a agroturistiky • rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života • efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka • využitie blízkosti mesta Komárno 	<ul style="list-style-type: none"> • znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia • nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu • nezáujem o turistické produkty obce i regiónu • implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja • neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EÚ

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Kľúčové disparity

- Absencia upraveného centrálného námestia v obci
- Odvodňovacie rigoly pozdĺž št. cesty I/63 sú v nevyhovujúcom technickom stave
- Povodne spôsobené prívalovými dažďami
- Starnúca populácia
- Nedostatok pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľov
- Absencia kvalitného verejného parku na oddych a relax v obci
- Nevyužívanie kultúrneho a prírodného potenciálu obce v oblasti cestovného ruchu pre vytváranie turistických produktov a služieb – zaostávanie za ostatnými obcami v okolí
- Slabá intenzita výstavby bytov
- Nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb
- Nízka kvalita miestnych komunikácií a chodníkov
- Absencia cyklistických chodníkov v intraviláne obce
- Absencia obecných nájomných bytov pre dôchodcov a nedostatok vhodných priestorových podmienok pre sociálne a zdravotnícke služby
- Nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života
- Zlý technický stav požiarnej zbrojnice
- Absencia multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom
- Absencia vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia
- Nízka kvalita základných a doplnkových služieb CR a vidieckeho turizmu
- Absencia zberného dvora
- Nevyhovujúci stav kompostárne

Hlavné faktory rozvoja

- ✓ Využitie výhodných polohových a prírodných podmienok obce
- ✓ Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou
- ✓ Bohatý prírodný, kultúrny a historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
- ✓ Výstavba obecných nájomných bytov
- ✓ Nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- ✓ Skvalitnenie životného prostredia – rozšírenie a revitalizácia verejnej zelene
- ✓ Zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- ✓ Zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb zriadením denného stacionára pre dôchodcov
- ✓ Vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
- ✓ Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- ✓ Fondy EÚ a národné zdroje na podporu hospodárskeho rozvoja obce a podporu podnikateľov
- ✓ Trendy v cestovnom ruchu – zvýšený záujem o vidiecku turistiku, cykloturistiku a agroturistiku, aktívny cestovný ruch, krátkodobé pobyty
- ✓ Podmienky pre rozvoj cykloturistiky
- ✓ Vytvorené podmienky pre separáciu a likvidáciu odpadov
- ✓ Využívanie obnoviteľných zdrojov energie na vykurovanie verejných budov
- ✓ Likvidácia čiernych skládok odpadu v obci
- ✓ Využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov

B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018, Územný plán Nitrianskeho samosprávneho kraja, Závazná časť územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č.1, Regionálna inovačná stratégia NSK na roky 2014-2020, Stratégia rozvoja vidieka NSK 2009-2015, Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020, Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2017, Územný plán obce Iža, ako aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

(1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

(4) Analyticko-strategická časť obsahuje najmä

a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,

b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,

c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,

d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,

f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(5) Programová časť obsahuje najmä

a) zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

- c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
 - d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
 - e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.
- (6) Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.
- (7) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- (8) Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 budú implementované prostredníctvom operačných programov v rámci jednotlivých cieľov politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža zohľadňuje možnosti získavania zdrojov z operačných programov na roky 2014-2020. Podľa cieľov politiky Európskej únie obec Iža leží v NUTS 2 regióne, ktorý spadá pod kategórie menej rozvinuté regióny (HDP na obyvateľa < 75 % priemeru EÚ-27).

Európska územná spolupráca, v rámci ktorej pre riešené územie veľký význam má cezhraničná spolupráca implementovaná prostredníctvom operačných programov a Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovenská republika 2014-2020.

Tento programový dokument plne zohľadňuje horizontálne priority, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri

každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporované tému alebo územie.

Územné plánovanie

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Obstarávanie územných plánov v súlade s novelami stavebného zákona č. 50/1976 Zb. patrí do kompetencie obcí. Územné plánovanie komplexne rieši funkčné využitie územia, jeho cieľom je vytvárať predpoklady k súladu výstavby a iných činností ovplyvňujúcich rozvoj obce.

Obec Iža má vypracovaný Územný plán obce.

Strategický program a akčný plán Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža sú v súlade s globálnym cieľom, strategickými cieľmi a prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018.

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja definuje nasledovnú rozvojovú víziu pre kraj: *„Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkujúce dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Výhodiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“*

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 definuje 5 strategických cieľov v 5 prioritných oblastiach:

Priorita 1: Hospodárstvo

Strategický cieľ: Dlhodobo stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice v rámci Slovenskej republiky.

Priorita 2: Ľudské zdroje

Strategický cieľ: Dlhodobo vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti. Budovanie efektívnych systémov pre regionálnu a miestnu samosprávu. Rozvoj spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania partnerstiev.

Priorita 3: Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

Strategický cieľ: Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prispievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.

Priorita 4: Infraštruktúra

Strategický cieľ: Modernizácia a zvýšenie bezpečnosti dopravnej infraštruktúry v prostredí transeurópskeho dopravného systému. Zlepšenie dostupnosti a zvýšenie atraktivity miest a obcí Nitrianskeho kraja a dobudovanie energetickej a informačnej infraštruktúry kraja. Budovaním modernej sociálnej infraštruktúry vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality života občanov.

Priorita 5: Životné prostredie

Strategický cieľ: Udržateľný rozvoj územia zabezpečený znížením rizika vzniku resp. zmiernením negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu zložiek životného prostredia, prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov kraja.

Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí obce a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálnoekonomického a trvalo udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie.

Cieľom rozvojovej stratégie je vybudovať príťažlivú obec pre vlastných obyvateľov ako aj návštevníkov obce, zlepšiť občianska a technickú infraštruktúru obce, zlepšiť súčasný stav životného prostredia v obci, zviditeľniť obec pre potenciálnych turistov a potenciálnych podnikateľov a tým aj posilniť miestnu ekonomiku.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce
- Investície do občianskej infraštruktúry obce
- Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce
- Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce
- Ochrana životného prostredia

Strategický cieľ v hospodárskej oblasti: Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych zdrojoch. Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vybudovanej kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry.

Strategický cieľ v sociálnej oblasti: Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce. Zvyšovať kvalitu ľudských zdrojov, podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského využitia.

Strategický cieľ v environmentálnej oblasti: Zdravé a kvalitné životné prostredie v obci Iža

Strategická vízia obce Iža

Riadiaci tím a pracovné skupiny formulovali nasledovnú strategickú víziu obce Iža:

„Chceme, aby v roku 2020 v každej prioritnej oblasti (v hospodárskej, sociálnej, environmentálnej) obec Iža bola konkurencieschopná. Počet obyvateľov obce bude stabilizovaný na úrovni okolo 1700. Obec sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí. Ľudia sa budú zaujímať o dianie v obci a venovať svoj čas aj skrášľovaniu svojho okolia a obce.

V obci budú kvalitné podmienky na bývanie aj v dôsledku intenzívnej výstavby bytov. V priestore pri rímskokatolíckom kostole vyrastie nové námestie: Námestie Sv. Alžbety. V priestore námestia Sv. Alžbety bude vybudovaná nová polyfunkčná zóna skladajúca z multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety a z jednopodlažných bytových domov so zabudovaným podkrovím.

Miestna občianska infraštruktúra bude kvalitná. Dobrovoľný hasičský zbor bude mať k dispozícii novú požiarnu zbrojnicu. Aktívny oddych pri športe bude zabezpečiť multifunkčné ihrisko s umelo trávnatou plochou. Technická infraštruktúra obce bude na vysokej úrovni, miestne komunikácie budú zrekonštruované, systém chodníkov bude zrekonštruovaný a rozšírený. Cyklisti budú mať k dispozícii cyklistický chodník v intraviláne obce.

Miestna ekonomika bude založená na miestnych zdrojoch, kde veľký význam budú mať služby a poľnohospodárstvo. V areáli Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia bude postavená budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity (zabezpečujúca kvalitné pracovné podmienky pre výskumníkov).

Kvalita životného prostredia bude vysoká. Čistiareň odpadových vôd a verejná kanalizačná sieť budú rozšírené a zrekonštruované. Separovaný zber odpadu bude účinnejší aj v dôsledku rekonštrukcie a rozšírenia kompostárne a výstavby zberného dvora. V obci budú realizované preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami spôsobenými prívalovými dažďami. Verejná zeleň bude obnovená a revitalizovaná. V parku pred obecným domom bude k dispozícii prírodné javisko a malé trhovisko so stánkami pre predajcov miestnych produktov.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Iža na roky 2016 - 2020. Strategickým cieľom rozvoja obce je: Vytvorenie podmienok na zvyšovanie kvality života obyvateľov i návštevníkov obce Iža aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom skvalitňovaní životného prostredia obce.

Tabuľka strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Iža „Obec Iža – obec zabezpečujúca kvalitné životné podmienky pre miestnych obyvateľov a vyhl'adávaná pre svoju jedinečnú atmosféru a významnú archeologickú lokalitu Kelemantia.“												
1. Prioritná oblasť – Hospodárska						2. Prioritná oblasť – Sociálna						3. Prioritná oblasť – Environmentálna
	<u>Cieľ: Zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v lokálnej ekonomike</u>		<u>Cieľ: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí</u>		<u>Cieľ: Skvalitnenie a modernizácia cestnej dopravy</u>		<u>Cieľ: Rozvoj inžinierskych sietí</u>		<u>Cieľ: Zníženie energetickej náročnosti verejných budov</u>		<u>Cieľ: Podpora rozvoja verejnej hromadnej dopravy</u>	
<i>Opatrenie 1.1: Posilnenie miestnych malých a stredných podnikateľov, posilnenie marketingu obce</i>						<u>Cieľ 1: Budovať a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce</u>		<u>Cieľ: Zlepšiť sociálne služby v obci</u>		<u>Cieľ: Aktívne občianstvo</u>		<u>Cieľ: Kultúrne dedičstvo</u>
<i>Opatrenie 2.1: Podpora vytvárania nových pracovných miest v obci</i>										<u>Cieľ: Kvalitné priestorové podmienky pre riadenie rozvoja obce</u>		<u>Cieľ: Skvalitňovanie bytovej situácie</u>
<i>Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry</i>										<u>Cieľ: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce</u>		
<i>Opatrenie 2.1. Rozšírenie a skvalitnenie inžinierskych sietí</i>												
<i>Opatrenie 3.1. Rekonštrukcia verejných budov</i>												
<i>Opatrenie 4.1. Skvalitnenie podmienok cestovania autobusmi</i>												
<i>Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry</i>												
<i>Opatrenie 2.1: Rozvoj sociálnych služieb</i>												
<i>Opatrenie 3.1. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva</i>												
<i>Opatrenie 4.1. Vytvorenie podmienok na ochranu kultúrneho dedičstva</i>												
<i>Opatrenie 5.1. Vytvorenie kvalitných priestorových podmienok pre riadenie rozvoja obce</i>												
<i>Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby</i> <i>Opatrenie 1.2: Rozvoj výstavby bytových domov</i>												
<i>Opatrenie 1.2. Vytvorenie prítiažlivých podmienok bývania v obci</i>												
<i>Opatrenie 1.1: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie</i> <i>Opatrenie 1.2: Riešenie problémov odpadového hospodárstva</i> <i>Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov</i> <i>Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia</i> <i>Opatrenie 1.5: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s privalovými dažďami</i>												

C – Programová časť

Programová časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č.1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce**

Strategický cieľ: Zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rast v miestnej ekonomike a v okolí obce, ktorý je základom hospodárskeho a sociálneho postavenia obyvateľov obce. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva, priemyslu a služieb - vrátane cestovného ruchu ako perspektívneho hospodárskeho odvetvia obce. Zvýšenie atraktivity obce pre malých a stredných podnikateľov, zvýšenie zamestnanosti obyvateľov obce.

Cieľ 1: Zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v lokálnej ekonomike

Opatrenie 1.1: Posilnenie miestnych malých a stredných podnikateľov, posilnenie marketingu obce

Aktivita:

- Podpora zvýšenia konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov
- Podpora diverzifikácie lokálnej ekonomiky
- Podpora budovania zariadení na vidiecky cestovný ruch a agroturistiku
- Podpora rozvoja turistickej infraštruktúry obce
- Zintenzívnenie spolupráce s aktérmi hospodárskeho života doma i v zahraničí
- Účasť obce na projektoch podporujúcich cestovný ruch v danom regióne

Cieľ 2: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí

Opatrenie 2.1: Podpora vytvárania nových pracovných miest v obci

Aktivita:

- Podpora rekvalifikačných kurzov a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce
- Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce**

Strategický cieľ: Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej občianskej infraštruktúry v predškolskej, školskej, sociálnej, zdravotnej, športovej a kultúrnej oblasti. Zníženie percenta sociálne ohrozených a vylúčených obyvateľov obce. Rozvoj sociálnych služieb a podpora integrácie rôznych skupín obyvateľov do spoločenského života. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a

služieb pre marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Rozvoj aktívneho občianstva.

Cieľ 1: Budovať a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivity:

- Oprava, rekonštrukcia a výstavba objektov občianskej infraštruktúry
- Podpora kultúry, športu, školských a voľnočasových programov
- Rekonštrukcia a výstavba športových zariadení
- Vybudovanie multifunkčného ihriska s umelou trávnatou plochou
- Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety
- Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice

Cieľ 2: Zlepšiť sociálne služby v obci

Opatrenie 2.1: Rozvoj sociálnych služieb

Aktivity:

- Poradenstvo v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti
- Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou
- Rozširovanie opatrovateľských služieb pre obyvateľov
- Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci
- Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti a podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných

Cieľ 3: Aktívne občianstvo

Opatrenie 3.1. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva

Aktivity:

- Realizovanie permanentného dialógu samosprávnych orgánov obce s obyvateľmi, zabezpečiť monitoring občianskych potrieb a dôsledne rešpektovať právo na informovanosť
- Vytvárať podmienky na podporu činnosti mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektoru

Cieľ 4: Kultúrne dedičstvo

Opatrenie 4.1. Vytvorenie podmienok na ochranu kultúrneho dedičstva

Aktivity:

- Organizovanie kultúrnych podujatí k hlbšiemu poznaniu kultúrneho dedičstva
- Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce**

Strategický cieľ: *Skvalitniť dopravnú a technickú infraštruktúru v obci. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Iža a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce. Využitie obnoviteľných zdrojov energie a geotermálnej energie. Zlepšiť podmienky verejnej hromadnej dopravy.*

Cieľ 1: Skvalitnenie a modernizácia cestnej dopravy

Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Aktivita:

- Rekonštrukcia a budovanie miestnych komunikácií a chodníkov
- Zabezpečenie odtoku dažďovej vody z miestnych komunikácií
- Budovanie cyklistickej infraštruktúry - cyklistických chodníkov

Cieľ 2: Rozvoj inžinierskych sietí

Opatrenie 2.1. Rozšírenie a skvalitnenie inžinierskych sietí

Aktivita:

- Rozšírenie a modernizácia inžinierskych sietí

Cieľ 3: Zníženie energetickej náročnosti verejných budov

Opatrenie 3.1. Rekonštrukcia verejných budov

Aktivita:

- Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice, obecného úradu, kultúrneho domu a športovej budovy

Cieľ 4: Podpora rozvoja verejnej hromadnej dopravy

Opatrenie 4.1. Skvalitnenie podmienok cestovania autobusmi

Aktivita:

- Rekonštrukcia autobusových zastávok

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce**

Strategický cieľ: *Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky obyvateľov obce. Zvýšenie počtu obyvateľstva obce.*

Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby

Aktivita:

- Podpora zlepšenia dostupnosti stavebných pozemkov s potrebnou technickou infraštruktúrou

Opatrenie 1.2: Rozvoj výstavby bytových domov

Aktivita:

- Podpora výstavby nájomných bytov
- Podpora výstavby bytových domov

Cieľ 2: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce

Opatrenie 1.2. Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci

Aktivita:

- Podpora všeobecného spoločensko-ekonomického rozvoja obce

- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia**

Strategický cieľ: *Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti. Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. Dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, realizácia opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, minimalizácia množstva produkovaného odpadu s orientáciou na maximálne využitie separácie. Koordinácia rozvoja priestorového usporiadania a funkčného využitia pozemkov súčasne s riadeným socioekonomickým rozvojom.*

Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie 1.1: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Aktivita:

- Budovanie a rozvoj zariadení pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

Opatrenie 1.2: Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Aktivita:

- Rekultivácia divokých skládok, sanácia vzniknutých environmentálnych záťaží, likvidácia čiernych skládok odpadu
- Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu
- Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne
- Vybudovanie zberného dvora

Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov

Aktivita:

- Revitalizácia verejnej zelene a verejných plôch
- Vybudovanie nového centra obce v priestore v okolí rímskokatolíckeho kostola a obecného domu

Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia

Aktivita:

- Rozšírenie čistiarny odpadových vôd
- Rozšírenie systému verejnej kanalizácie

Opatrenie 1.5: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s privalovými dažďami

Aktivity:

- Rekonštrukcia odvodňovacieho systému
- Vybudovanie ochranného systému na ochranu pred privalovými vodami

Monitorovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Navrhované ukazovatele zohľadňujú všetky tri základné prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce: hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť.

Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka
Novovytvorené pracovné miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet pracovných miest
Zníženie prevádzkových nákladov občianskej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Miera nezamestnanosti	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet nezamestnaných
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Sociálne odkázaní obyvatelia	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet sociálne odkázaných obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Objem investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Zrekonštruované, resp. novovytvorené miestne komunikácie	Obec	km
Zrekonštruované, resp. novovytvorené prvky technickej infraštruktúry obce	Obec	Počet, km
Intenzita výstavby bytov	Obec	Počet novopostavených bytov
Verejný poriadok a bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané priestupky a trestné činy	Obec, Polícia SR	Počet
Verejný vodovod a kanalizácia	Obec, ostatné úrady a organizácie	Podiel napojených domácností v %
Demografický vývoj obyvateľstva obce	Obec	Počet
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou školských inštitúcií v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre bývanie a život	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kvalitou životného prostredia obce	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť návštevníkov, turistov s obcou	Dotazníkový prieskum	% návštevníkov/turistov

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť. Na základe týchto ukazovateľov bude možné priebežne sledovať napĺňanie cieľov PHSR. Výstupy projektov predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. Výsledok projektov (výstup programu) predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. Dopad predstavuje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu. Východiskové hodnoty ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2016, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2020.

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
				2016	2018	2020
Prioritná oblasť - Hospodárska						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce - Cieľ 1: Skvalitnenie a modernizácia cestnej dopravy - Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry						
	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií	Obec Iža	počet	0	0	1
	Zrekonštruovaný a rozšírený chodníkový systém Novovybudovaný chodník pozdĺž št. cesty I/63	Obec Iža	počet	0 0	0 0	1 1
	Novovybudovaný systém cyklistických chodníkov v intraviláne obce	Obec Iža	počet	0	0	1

Prioritná oblasť - Sociálna						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce - Cieľ 1: Budovať a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce - Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry						
	Multifunkčná budova dom seniorov Sv. Alžbety poskytujúca obecné nájomné byty a priestory pre vybrané služby	Obec Iža	počet	0	0	1
	Moderná budova požiarnej zbrojnice - vhodné priestorové podmienky na skladovanie techniky DHZ a na aktivity DHZ	Obec Iža	počet	0	0	1
	Novovytvárané multifunkčné športové ihrisko s umelým trávnatým povrchom	Obec Iža	počet	0	1	
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce - Cieľ 4: Kultúrne dedičstvo - Opatrenie 4.1. Vytvorenie podmienok na ochranu kultúrneho dedičstva						
	Novostavaná budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia	Obec Iža	počet	0	1	
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce - Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie - Opatrenie 1.2: Rozvoj výstavby bytových domov						
	Prízemné budovy so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami (v 1 budova bude vytvorených 7 bytov)	Obec Iža	počet	0	2	
	1 prízemná budova so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami	Obec Iža	počet	0	0	1

Prioritná oblasť - Environmentálna						
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov						
	Rozšírený centrálny park obce – novovybudované námestie pred Obecným domom s lavičkami, odpadkovými košmi, stojanmi na bicykle, malým trhoviskom miestnych produktov a malým prírodným javiskom	Obec Iža	počet	0	0	1
	Novovybudované Námestie Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom	Obec Iža	počet	0	0	1
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.2: Riešenie problémov odpadového hospodárstva						
	Rozšírená a zrekonštruovaná kompostáreň vybavená s kvalitným zariadením na prekopávanie a manipulačnou technikou	Obec Iža	počet	0	1	
	Zberný dvor s potrebnou technickou vybavenosťou, kde občania triedene môžu odovzdávať komunálny, stavebný a iný odpad	Obec Iža	počet	0	1	
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia						
	Rozšírená ČOV Rozšírený verejný kanalizačný systém	Obec Iža	počet	0 0	1 1	
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.5: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s privalovými dažďami						

	Preventívne opatrenia realizované na ochranu pred privalovými vodami	Obec Iža	počet	0	1	
	Zrekonštruovaný odvodňovací systém – prekryté odvodňovacie rigoly	Obec Iža	počet	0	1	

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Iža

P. č.	Názov obce / mesta	Názov investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
							Oblasť	Kategória	Iné - doplnky	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplnky			Priorita	Iné - doplnky		
1	2	3	4	5	6	7	8	8a	8b	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	1230 - Budovy pre obchod a služby 1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety		Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť Bývanie		Multifunkčná budova dom seniorov Sv. Alžbety poskytujúca obecné nájomné byty a priestory pre vybrané služby	1	Pripravené povolenia, stanoviská		2016-2020	2 500 000,-	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie			
2	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice		Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		Moderná budova požiarnej zbrojnice - vhodné priestorové podmienky na skladovanie techniky DHZ a na aktivity DHZ	1	V štádiu úvah		2020-2021	200 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			
3	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2411 - Športové ihriská	Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom		Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		Novovybudované multifunkčné športové ihrisko s umelým trávnatým povrchom	1	Spracovaná projektová dokumentácia		2017	80 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
4	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	1262 - Múzeá a knižnice	Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia		Sociálna infraštruktúra	Kultúra		Novostavaná budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia	1	Pripravené povolenia, stanoviská		2017-2018	750 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
5	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií		Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie		Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií	1	V štádiu úvah		2019	650 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			

6	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému, vybudovanie chodníkov na nových úsekoch	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie		Zrekonštruovaný a rozšírený chodníkový systém Novovybudovaný chodník pozdĺž št. cesty I/63	1 1	V štádiu úvah		2016-2019	50 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			
7	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2122 - Ostatné dráhy	Vybudovanie cyklistických chodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie		Novovybudovaný systém cyklistických chodníkov v intraviláne obce	1	V štádiu úvah		2019-2020	350 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			
8	Obec Iža	Súkromný investor	Investičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Výstavba 14 bytov (2 bytové domy so 14 bytovými jednotkami. – 2x7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety	Sociálna infraštruktúra	Bývanie		Prízemné budovy so zabudovaným podkrovm a so 7 bytovými jednotkami (v 1 budova bude vytvorených 7 bytov)	2	Pripravené povolenia, stanoviská		2016-2017	1 000 000,-	Iné – Výstavbu realizuje súkromný investor		Súkromný investor	
9	Obec Iža	Súkromný investor	Investičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Výstavba 7 bytov (1 bytový dom so 7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety	Sociálna infraštruktúra	Bývanie		Prízemná budova so zabudovaným podkrovm a so 7 bytovými jednotkami	1	Spracovaná štúdia		2020	500 000,-	Iné – Výstavbu realizuje súkromný investor		Súkromný investor	
10	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Vybudovanie centra obce – etapa č. 1	Životné prostredie	Verejná zeleň Parkové úpravy		Rozšírený centrálny park obce – novovybudované námestie pred Obecným domom s lavičkami, odpadkovými košmi, stojanmi na bicykle, malým trhoviskom miestnych produktov a malým prírodným javiskom	1	Pripravené povolenia, stanoviská		2019	500 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
11	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Vybudovanie centra obce – etapa č. 2	Životné prostredie	Verejná zeleň Parkové úpravy		Novovybudované Námestie Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom	1	Spracovaná projektová dokumentácia		2019-2020	300 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
12	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne	Životné prostredie	Odpadové hospodárstvo Zhodnocovanie odpadu		Rozšírená a zrekonštruovaná kompostáreň vybavená s kvalitným zariadením na prekopávanie a manipulačnou technikou	1	Spracovaná štúdia		2016-2017	200 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			

13	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Vybudovanie zberného dvora		Životné prostredie	Odpadové hospodárstvo Zhodnocovanie odpadu		Zberný dvor s potrebnou technickou vybavenosťou, kde občania triedene môžu odovzdávať komunálny, stavebný a iný odpad	1	V štádiu úvah		2016-2017	200 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			
14	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie v obci		Technická infraštruktúra Životné prostredie	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd		Rozšírená ČOV Rozšírený verejný kanalizačný systém	1 1	Hotové verejné obstarávanie, vybraný dodávateľ		2016-2017	270 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
15	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Preventívne opatrenia na ochranu pred prítalovými vodami		Životné prostredie	Prevenčia pred prírodnými nešťastiami		Preventívne opatrenia realizované na ochranu pred prítalovými vodami	1	Pripravené povolenia, stanoviská		2016-2017	40 000,-	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov			
16	Obec Iža	Obec Iža	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Rekonštrukcia odvodňovacieho systému		Životné prostredie	Prevenčia pred prírodnými nešťastiami		Zrekonštruovaný odvodňovací systém – prekryté odvodňovacie rigoly	1	V štádiu úvah		2017-2018	40 000,-	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah			

Projektové zámery obce Iža na obdobie 2016-2020

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 1

Názov projektu	Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2020						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatok obecných nájomných bytov, absencia kvalitných priestorových podmienok pre zdravotnícke a lekárenské služby						
Cieľ projektu	Vybudovať trojpodlažnú multifunkčnú budovu v ktorej bude vytvorených 20 obecných nájomných bytov a zároveň budova bude slúžiť ako dom služieb – v priestoroch budovy budú ambulancie lekárov (všeobecný obvodný lekár, zubný lekár), bude 1 lekár, bude vytvorená kuchyňa s jedálňou a poštový úrad. Financovanie by malo byť riešené aj pomocou nasledovných zdrojov: Štátny fond rozvoja bývania, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR						
Výstupy	Multifunkčná budova dom seniorov Sv. Alžbety poskytujúca obecné nájomné byty a priestory pre vybrané služby						
Užívatelia	Dôchodcovia - obyvatelia obce, návštevníci služieb multifunkčnej budovy						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných obecných nájomných bytov Počet služieb dostupných v multifunkčnej budove						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie						
Realizácia projektu							
Fáza/milník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety							2016-2020
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety	2016-2020	2 500 000,-		1 000 000,-		1 500 000,-	
Spolu		2 500 000,-		1 000 000,-		1 500 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 2

Názov projektu	Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2020-2021						
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti technický stav požiarnej zbrojnice je nevyhovujúci, v strednodobom horizonte je potrebné realizovať výstavbu novej požiarnej zbrojnice. Priestorové podmienky pre aktivity Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) sú nevyhovujúce.						
Cieľ projektu	Stará budovy poštového úradu bude zbúraná a na mieste budovy poštového úradu bude vybudovaná nová požiarňa zbrojnica. Vytvorenie vhodných priestorových podmienok pre činnosť DHZ – vybudovanie garáže a sociálnych miestností, vytvorenie kancelárie DHZ. Zabezpečiť dodržanie stanovených štandardov vybavenosti objektu požiarnej zbrojnice						
Výstupy	Moderná budova požiarnej zbrojnice - vhodné priestorové podmienky na skladovanie techniky DHZ a na aktivity DHZ						
Užívatelia	Členovia DHZ						
Indikátory monitoringu	Počet požiarnych zbrojníc v obci Zlepšenie pracovných podmienok členov Dobrovoľného hasičského zboru						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice					2020-2021		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice	2020-2021	200 000,-		180 000,-		20 000,-	
Spolu		200 000,-		180 000,-		20 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/3
Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia multifunkčného športového ihriska, nedostatok plôch na šport a aktívny oddych						
Cieľ projektu	Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom v areáli základnej školy.						
Výstupy	Novovybudované multifunkčné športové ihrisko s umelým trávnatým povrchom						
Užívatelia	Obyvatelia obce, mládež, športovci						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných multifunkčných športových ihrísk v obci Skvalitnenie podmienok pre športové vyžitie, zvýšenie športových aktivít mládeže i širokej verejnosti, zlepšenie podmienok aktívneho odpočinku a relaxu v obci, zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľov obce, rast atraktivity obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná projektová dokumentácia Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom						2017	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom	2017	80 000,-		40 000,-		40 000,-	
Spolu		80 000,-		40 000,-		40 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/4
Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017-2018						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia vhodných priestorových podmienok na vedecko-výskumné aktivity v budove Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Cieľ projektu	Postaviť budovu zabezpečujúcu vhodné priestorové podmienky na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Výstupy	Novostavaná budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Užívatelia	Vedci a výskumníci rímskej kultúry a národopisnej kultúry						
Indikátory monitoringu	Počet budov na vedecko-výskumné aktivity Zlepšenie podmienok rozvoja výskumu rímskej kultúry a národopisnej kultúry Rast atraktivity obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						2017-2018	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia	2017-2018	750 000,-	637 500,-	75 000,-		37 500,-	
Spolu		750 000,-	637 500,-	75 000,-		37 500,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 3/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 5

Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2019						
Stav projektu pred realizáciou	Miestne komunikácie sú v nevyhovujúcom technickom stave						
Cieľ projektu	Rekonštrukciou miestnych komunikácií zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky, zlepšiť podmienky cestnej premávky v obci. Dlhodobé zníženie nákladov potrebných na stavebnú údržbu miestnych komunikácií v porovnaní so súčasnými potrebami. Zrekonštruovať miestne komunikácie v dĺžke 9 km.						
Výstupy	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, účastníci cestnej premávky v obci						
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií						2019	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2019	650 000,-	552 500,-	65 000,-		32 500,-	
Spolu		650 000,-	552 500,-	65 000,-		32 500,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 3/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 6

Názov projektu	Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému, vybudovanie chodníkov na nových úsekoch
Garant	
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2019
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníkov na vybraných úsekoch v obci, resp. ich nevyhovujúci technický stav
Cieľ projektu	Rekonštrukciou a rozšírením chodníkového systému zvýšiť bezpečnosť chodcov a celkovú bezpečnosť cestnej premávky. Vybudovanie nového chodníkového systému pozdĺž št. cesty I/63 (len na jednej strane cesty; dĺžka plánovaného novovybudovaného chodníka: 3 km).
Výstupy	Zrekonštruovaný a rozšírený chodníkový systém Novovybudovaný chodník pozdĺž št. cesty I/63
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce - chodci
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaného chodníkového systému Dĺžka novovybudovaného chodníkového systému Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah

Realizácia projektu

Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému		2016-2019

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému	2016-2019	50 000,-	42 500,-	5 000,-		2 500,-	
Spolu		50 000,-	42 500,-	5 000,-		2 500,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 3/3
Základné údaje o projektovom zámere č. 7

Názov projektu	Vybudovanie cyklistických chodníkov						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2019-2020						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia cyklistických chodníkov na plánovaných úsekoch v intraviláne obce						
Cieľ projektu	Vybudovanie cyklistických chodníkov v intraviláne obce v dĺžke 5 km. Vybudovaním cyklistických chodníkov zlepšiť bezpečnosť v cestnej doprave a posilniť rozvoj cestovného ruchu v regióne obce.						
Výstupy	Novovybudovaný systém cyklistických chodníkov v intraviláne obce						
Užívatelia	Obyvatelia, návštevníci obce, turisti – cyklisti						
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovaných cyklistických chodníkov v m Rast bezpečnosti cestnej premávky						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vybudovanie cyklistických chodníkov					2019-2020		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie cyklistických chodníkov	2019-2020	350 000,-	297 500,-	35 000,-		17 500,-	
Spolu		350 000,-	297 500,-	35 000,-		17 500,-	

Základné údaje o projektovom zámere č. 8

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža 2016-2020

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 4/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 9

Názov projektu	Výstavba 7 bytov (1 bytový dom so 7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Súkromný investor						
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2020						
Stav projektu pred realizáciou	Veľký záujem o bývanie v obci, nedostatok bytov v obci, odchod mladých rodín z obce						
Cieľ projektu	Zabrániť odchodu mladých občanov z obce a tým využiť ich potenciál pre rozvoj obce, ako aj vytvoriť predpoklady na atraktívne centrum obce a rast počtu obyvateľov obce. Cieľom projektu je výstavba 1 bytového domu - prízemnej budovy so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami na Námestí Sv. Alžbety.						
Výstupy	1 prízemná budova so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami						
Užívatelia	Obyvatelia obce, zájemcovia o bývanie v obci						
Indikátory monitoringu	Počet postavených bytových domov a počet postavených bytov Zlepšenie podmienok bývania v obci						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná štúdia Iné – Výstavbu realizuje súkromný investor						
Realizácia projektu							
Fáza/milník				Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín
Výstavba 7 bytov (1 bytový dom so 7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety							2020
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Výstavba 7 bytov (1 bytový dom so 7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety	2020	500 000,-					500 000,-
Spolu		500 000,-					500 000,-

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/1
Základné údaje o projektovom zámere č. 10

Názov projektu	Vybudovanie centra obce – etapa č. 1						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2019						
Stav projektu pred realizáciou	Opustená budova v priestore pred Obecným domom, neupravené okolie budovy obecného domu, absencia upraveného centrálného parku v obci						
Cieľ projektu	Vybudovať atraktívny park (atraktívne námestie) pred Obecným domom (v ktorom sa nachádza medzi inými aj obecný úrad) po zbúraní jednej nevyužívanej budovy v danej lokalite a rozmiestnenie lavičiek, odpadkových košov a informačných tabúl Vybudovanie malého trhoviska (rozmiestnenie stánkov pre predajcov miestnych produktov) a malého prírodného javiska (amfiteáter)						
Výstupy	Rozšírený centrálny park obce – novovybudované námestie pred Obecným domom s lavičkami, odpadkovými košmi, stojanmi na bicykle, malým trhoviskom miestnych produktov a malým prírodným javiskom						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci, turisti						
Indikátory monitoringu	Výmera revitalizovaných plôch v m², počet vybudovaných trhovísk, počet vybudovaných prírodných javísk Zlepšenie kvality životného prostredia Zvýšená atraktivita obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie centra obce – etapa č. 1						2019	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie centra obce – etapa č. 1	2019	500 000,-	425 000,-	50 000,-		25 000,-	
Spolu		500 000,-	425 000,-	50 000,-		25 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 11

Názov projektu	Vybudovanie centra obce – etapa č. 2						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2019-2020						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia upraveného terénu medzi multifunkčnou budovou domu seniorov Sv. Alžbety a novostavanými bytovými domami						
Cieľ projektu	Vybudovanie Námestia Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom (rozmiestnenie lavičiek, odpadkových košov a informačných tabúl, bicyklových stojanov)						
Výstupy	Novovybudované Námestie Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom						
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce, turisti						
Indikátory monitoringu	Výmera revitalizovaných plôch v m², počet vybudovaných námestí Zlepšenie kvality životného prostredia Zvýšená atraktivita obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná projektová dokumentácia Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vybudovanie centra obce – etapa č. 2					2019-2020		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie centra obce – etapa č. 2	2019-2020	300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	
Spolu		300 000,-	255 000,-	30 000,-		15 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/3
Základné údaje o projektovom zámere č. 12

Názov projektu	Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Kompostáreň bola vybudovaná v roku 2007, jej súčasná kapacita je nevyhovujúca, areál kompostárne si vyžaduje rozsiahle terénne úpravy a zvýšenie rozlohy, potreba nákupu zariadenia na prekopávanie a manipulačnej techniky						
Cieľ projektu	Zvýšenie ochrany životného prostredia Rozšírením a rekonštrukciou kompostárne zvýšiť separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci, zlepšiť úpravy BRO – odpadu zo záhrad a parkov na území obce.						
Výstupy	Rozšírená a zrekonštruovaná kompostáreň vybavená s kvalitným zariadením na prekopávanie a manipulačnou technikou						
Užívatelia	Občania obce a organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Výmera rozšírenej kompostárne, skvalitnenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov v obci, množstvo ukladaného a spracovaného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v t, počet nakúpených strojov na prekopávanie a manipulačnej techniky Zvýšená ochrana životného prostredia, rast kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná štúdia Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne					2016-2017		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne	2016-2017	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu		200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/4
Základné údaje o projektovom zámere č. 13

Názov projektu	Vybudovanie zberného dvora						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zberného dvora						
Cieľ projektu	Zvýšenie ochrany životného prostredia, zefektívnenie separovaného zberu, zvýšenie environmentálneho povedomia občanov. Vytvorením zberného dvora zlepšiť podmienky separovania TKO, zber a triedenie drobného stavebného odpadu a ostatného odpadu. Cieľom projektu je zvýšenie podielu vyseparovaných zložiek odpadov na celkovom množstve komunálneho odpadu vyprodukovaného na území obce Iža vrátane eliminácie problematiky čiernych skládok. Projekt si tiež kladie za cieľ zvýšiť environmentálne povedomie občanov všetkých vekových kategórií.						
Výstupy	Zberný dvor s potrebnou technickou vybavenosťou, kde občania triedene môžu odovzdávať komunálny, stavebný a iný odpad						
Užívatelia	Občania obce a organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Výmera zberného dvora v m², počet obstaraných strojov, skvalitnenie triedeného zberu odpadu, množstvo ukladaného komunálneho odpadu v t Zvýšená ochrana životného prostredia, rast kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník					Súčinnosť iného odboru alebo subjektu		Termín
Vybudovanie zberného dvora							2016-2017
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie zberného dvora	2016-2017	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu		200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 14

Názov projektu	Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie v obci						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Súčasná kapacita ČOV je nepostačujúca, verejná kanalizácia je vybudovaná len na niektorých uliciach obce, väčšina domácností ne je napojená na verejnú kanalizáciu (pokrytie obce so systémom verejnej kanalizácie je 10%) Verejné inštitúcie sú napojené na systém verejnej kanalizácie						
Cieľ projektu	Rozšíriť ČOV - zabezpečiť jej väčšiu kapacitu aby obec mohla potom rozšíriť aj verejný kanalizačný systém pre domácnosti a organizácie (aby sa mohli napojiť na verejnú kanalizačnú sieť a tak zlepšiť podmienky ochrany životného prostredia v obci a jej regióne).						
Výstupy	Rozšírená ČOV a rozšírený verejný kanalizačný systém						
Užívatelia	Obyvatelia obce, organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Kapacita ČOV Počet napojených domácností na verejnú kanalizačnú sieť a ČOV Počet napojených organizácií na verejnú kanalizačnú sieť a ČOV Zvýšenie kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Hotové verejné obstarávanie, vybraný dodávateľ Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik				Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín
Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie							2016-2017
Financovanie projektu							
Druh výdavku		Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje			z toho súkromné zdroje
				EÚ	SR	VÚC	obec
Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie		2016-2017	270 000,-	229 500,-	27 000,-		13 500,-
Spolu			270 000,-	229 500,-	27 000,-		13 500,-

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/6
Základné údaje o projektovom zámere č. 15

Názov projektu	Preventívne opatrenia na ochranu pred privalovými vodami						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Povodne spôsobené privalovými dažďami už viackrát potrápili časť obyvateľov obce Iža						
Cieľ projektu	Preventívne opatrenia na ochranu pred privalovými vodami - preventívne opatrenia zamerané na ochranu záujmového územia pred privalovými vodami a od škôd spôsobených privalovými dažďami. V rámci 1. časti projektu bude zabezpečený koordinovaný odtok dažďovej vody cez systém rúr do odvodňovacieho rigola v dotknutej lokalite pri vstupe do obce zo smeru Komárno. V rámci 2. časti projektu (v inej lokalite) bude vybudovaný odvodňovací rigol na odvod dažďových vôd do už existujúceho odvodňovacieho kanála. Zabezpečenie ochrany obce Iža pred záplavami spôsobenými privalovými dažďami.						
Výstupy	2 preventívne opatrenia realizované na ochranu pred privalovými vodami						
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce na ohrozených lokalitách						
Indikátory monitoringu	Zvýšená ochrana obce pred privalovými dažďami Zvýšená kvalita životného prostredie						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Preventívne opatrenia na ochranu pred privalovými vodami						2016-2017	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Preventívne opatrenia na ochranu pred privalovými vodami	2016-2017	40 000,-		36 000,-		4 000,-	
Spolu		40 000,-		36 000,-		4 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/7
Základné údaje o projektovom zámere č. 16

Názov projektu	Rekonštrukcia odvodňovacieho systému						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017-2018						
Stav projektu pred realizáciou	Odvodňovacie rigoly pozdĺž št. cesty I/63 sú v nevyhovujúcom technickom stave, absencia chodníka v obci na danom úseku čo je z hľadiska bezpečnosti chodcov nevyhovujúce						
Cieľ projektu	Terénne úpravy a rekonštrukcia odvodňovacích zariadení – prečistenie odvodňovacích rigolov, rekonštrukcia odvodňovacieho rigolu na jednej strane cesty (kde bude neskôr vybudovaný aj nový chodník) v dĺžke 1200 m pozdĺž št. cesty I/63. Prekrytie rigolov rieši úpravu existujúcich otvorených rigolov, do ktorých bude osadené potrubie a následne budú rigoly prekryté a na ich povrchu budú vystavané chodníky. Zabezpečenie ochrany obce Iža pred záplavami spôsobenými prívalovými dažďami.						
Výstupy	Zrekonštruovaný odvodňovací systém – prekryté odvodňovacie rigoly						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce - chodci						
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaného odvodňovacieho systému Zvýšená protipovodňová ochrana intravilánu obce Zvýšenie kvality životného prostredia Zvýšená ochrana chodcov						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia odvodňovacieho systému						2017-2018	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia odvodňovacieho systému	2017-2018	40 000,-		36 000,-		4 000,-	
Spolu		40 000,-		36 000,-		4 000,-	

D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Organizačné zabezpečenie realizácie

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce.

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt (aktivita) je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Komunikačná stratégia

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého pripravovaného projektu PHSR v rámci informovanosti a publicity alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Prvú cieľovú skupinu predstavujú miestni obyvatelia. Táto cieľová skupina bola oslovená aj počas spracovania dokumentu PHSR. Komunikácia s verejnosťou bude pokračovať naďalej (priamym zapojením a zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie). Druhú cieľovú skupinu predstavujú organizácie, podnikatelia, potenciálni investori, ktorí aktéri regionálneho rozvoja sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa charakteru rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce: <http://www.iza.sk/> , avšak veľký význam má aj miestny rozhlas, miestna televízia a informačná tabuľa. Vzhľadom na veľkosť obce významnú úlohu má aj neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

PHSR obce Iža je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Iža,

organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Iža bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Iža, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Riadiacej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Iža budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Iža sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Iža bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Iža podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Iža tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Iža (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Iža – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Iža je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Iža a legislatívne zmeny. PHSR obce Iža bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Iža bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Iža odporučí zmeny v PHSR obce Iža,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Iža na ďalšie obdobie.

Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2016 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Akčný plán obce Iža

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Akčný plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Akčný plán je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a ďalej obsahuje aj predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania a ukazovateľ výstupu.

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
Akčný plán pre Hospodársku oblasť				
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce - Cieľ 1: Skvalitnenie a modernizácia cestnej dopravy - Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry				
Aktivita 3/1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2019	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Systém zrekonštruovaných miestnych komunikácií
Aktivita 3/2 Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému, vybudovanie chodníkov na nových úsekoch	2016-2019	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Zrekonštruovaný a rozšírený chodníkový systém Novovybudovaný chodník pozdĺž št. cesty I/63
Aktivita 3/3 Vybudovanie cyklistických chodníkov	2019-2020	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Novovybudovaný systém cyklistických chodníkov v intraviláne obce

Akčný plán pre Sociálnu oblasť

Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce - Cieľ 1: Budovať a optimalizovať občiansku infraštruktúru obce - Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita 2/1 Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety	2016-2020	Obec Iža	Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Multifunkčná budova dom seniorov Sv. Alžbety poskytujúca obecné nájomné byty a priestory pre vybrané služby
Aktivita 2/2 Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice	2020-2021	Obec Iža	Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Moderná budova požiarnej zbrojnice - vhodné priestorové podmienky na skladovanie techniky DHZ a na aktivity DHZ
Aktivita 2/3 Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom	2017	Obec Iža	Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Novovybudované multifunkčné športové ihrisko s umelým trávnatým povrchom

Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce - Cieľ 4: Kultúrne dedičstvo - Opatrenie 4.1. Vytvorenie podmienok na ochranu kultúrneho dedičstva

Aktivita 2/4 Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia	2017-2018	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Novostavaná budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia
--	-----------	----------	--	--

Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce - Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie - Opatrenie 1.2: Rozvoj výstavby bytových domov

Aktivita 4/1 Výstavba 14 bytov (2 bytové domy so 14 bytovými jednotkami. – 2x7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety	2016-2017	Obec Iža	Súkromné zdroje	2 prízemné budovy so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami (v 1 budova bude vytvorených 7 bytov)
Aktivita 4/2 Výstavba 7 bytov (1 bytový dom so 7 b.j.) na Námestí Sv. Alžbety	2020	Obec Iža	Súkromné zdroje	1 prízemná budova so zabudovaným podkrovím a so 7 bytovými jednotkami
Akčný plán pre Environmentálnu oblasť				
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.3: Revitalizácia verejných priestorov				
Aktivita 5/1 Vybudovanie centra obce – etapa č. 1	2019	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Rozšírený centrálny park obce – novovybudované námestie pred Obecným domom s lavičkami, odpadkovými košmi, stojanmi na bicykle, malým trhoviskom miestnych produktov a malým prírodným javiskom
Aktivita 5/2 Vybudovanie centra obce – etapa č. 2	2019-2020	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Novovybudované Námestie Sv. Alžbety s detskými ihriskami, parkoviskami pre osobné mot. vozidlá a parkovým mobiliárom
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.2: Riešenie problémov odpadového hospodárstva				
Aktivita 5/3 Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne	2016-2017	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Rozšírená a zrekonštruovaná kompostáreň vybavená s kvalitným zariadením na prekopávanie a manipulačnou technikou

Aktivita 5/4 Vybudovanie zberného dvora	2016-2017	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Zberný dvor s potrebnou technickou vybavenosťou, kde občania triedene môžu odovzdávať komunálny, stavebný a iný odpad
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.4: Ochrana vodných zdrojov územia				
Aktivita 5/5 Rozšírenie čistiarne odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie v obci	2016-2017	Obec Iža	Operačné programy EÚ Zdroje EÚ Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Rozšírená ČOV Rozšírený verejný kanalizačný systém
Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia - Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia - Opatrenie 1.5: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými s prívalovými dažďami				
Aktivita 5/6 Preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami	2016-2017	Obec Iža	Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Preventívne opatrenia realizované na ochranu pred prívalovými vodami
Aktivita 5/7 Rekonštrukcia odvodňovacieho systému	2017-2018	Obec Iža	Štátny rozpočet Vlastné zdroje	Zrekonštruovaný odvodňovací systém – prekryté odvodňovacie rigoly

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššieho územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Hlavné prioritné oblasti	Obdobie spolu 2016-2020
Hospodárska politika - oblasť	1 050 000,- EUR
Sociálna politika - oblasť	5 030 000,- EUR
Environmentálna politika - oblasť	1 550 000,- EUR

Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica (v EUR)

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Hospodárska	1 050 000,-	892 500,-	105 000,-	0,-	52 500,-	1 050 000,-	0,-
Sociálna	5 030 000,-	637 500,-	1 295 000,-	0,-	1 597 500,-	3 530 000,-	1 500 000,-
Environmentálna	1 550 000,-	1 249 500,-	219 000,-	0,-	81 500,-	1 550 000,-	0,-
Spolu	7 630 000,-	2 737 000,-	1 614 000,-	0,-	1 729 000,-	6 130 000,-	1 500 000,-

Záver

Dokument PHSR obce Iža je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Iža je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 5 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Iža.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Iža je rozčlenený na 5 častí:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Iža,
- druhá časť je strategická, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- tretia časť je programová časť, ktorá obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- štvrtá časť programového dokumentu je realizačná časť, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce; táto časť obsahuje aj akčný plán rozvoja obce Iža na obdobie 2016-2020,
- posledná časť je finančná časť, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít programu rozvoja obce.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Iža je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Iža schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Iži. Monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Iža realizuje Obecné zastupiteľstvo v Iži.

Príloha č. 1: Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

István Domin – starosta obce Iža
Ing. Tibor Dittel – prednosta OcÚ Iža
Ing. Márta Kiss – samostatná referentka

Zoznam členov pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Prioritná oblasť - Hospodárska:

Mária Zakarová
Veronika Horváth
Vargová Andrea

Prioritná oblasť - Sociálna:

Bulajcsíková Júlia
Ing. Eva Alföldy
Tímea Baloghová
Ilona Kurina

Prioritná oblasť - Environmentálna:

František Sámson
Ing. Ladislav Agg
Ing. Eva Alföldy

Príloha č. 2: Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020
Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020
Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020
OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ)
OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP)
OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II)
OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP VaI)
OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS)
Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001)
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018
Územný plán Nitrianskeho samosprávneho kraja
Regionálna inovačná stratégia NSK na roky 2014-2020
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VUC (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.) - verzia február 2015
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža, 2010
Územný plán obce Iža
Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020
STRATÉGIA ROZVOJA CYKLOTRÁS A CYKLODOPRAVY V NSK NA ROKY 2016 – 2020
Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014 - 2020
Závazná časť územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č.1
Konceptia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2017

www.statistics.sk

www.upsvar.sk

<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=172817>

<http://www.iza.sk/>

Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHSR

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

OP – operačný program

SR – Slovenská republika

EÚ – Európska únia

CR – cestovný ruch

MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

VÚC – vyšší územný celok

NFP – nenávratný finančný príspevok

VO – verejné obstarávanie

Príloha č. 4: Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhl'adom na 2 roky

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/1

Základné údaje o projektovom zámere č. 1

Názov projektu	Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2020						
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatok obecných nájomných bytov, absencia kvalitných priestorových podmienok pre zdravotnícke a lekárenské služby						
Cieľ projektu	Vybudovať trojpodlažnú multifunkčnú budovu v ktorej bude vytvorených 20 obecných nájomných bytov a zároveň budova bude slúžiť ako dom služieb – v priestoroch budovy budú ambulancie lekárov (všeobecný obvodný lekár, zubný lekár), bude 1 lekár, bude vytvorená kuchyňa s jedálňou a poštový úrad. Financovanie by malo byť riešené aj pomocou nasledovných zdrojov: Štátny fond rozvoja bývania, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR						
Výstupy	Multifunkčná budova dom seniorov Sv. Alžbety poskytujúca obecné nájomné byty a priestory pre vybrané služby						
Užívatelia	Dôchodcovia - obyvatelia obce, návštevníci služieb multifunkčnej budovy						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných obecných nájomných bytov Počet služieb dostupných v multifunkčnej budove						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník					Súčinnosť iného odboru alebo subjektu		Termín
Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety							2016-2020
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie multifunkčnej budovy domu seniorov Sv. Alžbety	2016-2020	2 500 000,-		1 000 000,-		1 500 000,-	
Spolu		2 500 000,-		1 000 000,-		1 500 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/3
Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia multifunkčného športového ihriska, nedostatok plôch na šport a aktívny oddych						
Cieľ projektu	Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom v areáli základnej školy.						
Výstupy	Novovybudované multifunkčné športové ihrisko s umelým trávnatým povrchom						
Užívatelia	Obyvatelia obce, mládež, športovci						
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných multifunkčných športových ihrísk v obci Skvalitnenie podmienok pre športové vyžitie, zvýšenie športových aktivít mládeže i širokej verejnosti, zlepšenie podmienok aktívneho odpočinku a relaxu v obci, zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľov obce, rast atraktivity obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná projektová dokumentácia Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom						2017	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie multifunkčného športového ihriska s umelým trávnatým povrchom	2017	80 000,-		40 000,-		40 000,-	
Spolu		80 000,-		40 000,-		40 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 2/4

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017-2018						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia vhodných priestorových podmienok na vedecko-výskumné aktivity v budove Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Cieľ projektu	Postaviť budovu zabezpečujúcu vhodné priestorové podmienky na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Výstupy	Novostavaná budova slúžiaca na vedecko-výskumné aktivity v rámci Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia						
Užívatelia	Vedci a výskumníci rímskej kultúry a národopisnej kultúry						
Indikátory monitoringu	Počet budov na vedecko-výskumné aktivity Zlepšenie podmienok rozvoja výskumu rímskej kultúry a národopisnej kultúry Rast atraktivity obce						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník			Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín
Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia							2017-2018
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie vedecko-výskumnej časti Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia	2017-2018	750 000,-	637 500,-	75 000,-		37 500,-	
Spolu		750 000,-	637 500,-	75 000,-		37 500,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 3/2
Základné údaje o projektovom zámere č. 6

Názov projektu	Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému, vybudovanie chodníkov na nových úsekoch
Garant	
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2019
Stav projektu pred realizáciou	Absencia chodníkov na vybraných úsekoch v obci, resp. ich nevyhovujúci technický stav
Cieľ projektu	Rekonštrukciou a rozšírením chodníkového systému zvýšiť bezpečnosť chodcov a celkovú bezpečnosť cestnej premávky. Vybudovanie nového chodníkového systému pozdĺž št. cesty I/63 (len na jednej strane cesty; dĺžka plánovaného novovybudovaného chodníka: 3 km).
Výstupy	Zrekonštruovaný a rozšírený chodníkový systém Novovybudovaný chodník pozdĺž št. cesty I/63
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce - chodci
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaného chodníkového systému Dĺžka novovybudovaného chodníkového systému Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah

Realizácia projektu

Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému		2016-2019

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia a rozšírenie chodníkového systému	2016-2019	50 000,-	42 500,-	5 000,-		2 500,-	
Spolu		50 000,-	42 500,-	5 000,-		2 500,-	

Základné údaje o projektovom zámere č. 8

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža 2016-2020

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/3

Základné údaje o projektovom zámere č. 12

Názov projektu	Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Kompostáreň bola vybudovaná v roku 2007, jej súčasná kapacita je nevyhovujúca, areál kompostárne si vyžaduje rozsiahle terénne úpravy a zvýšenie rozlohy, potreba nákupu zariadenia na prekopávanie a manipulačnej techniky						
Cieľ projektu	Zvýšenie ochrany životného prostredia Rozšírením a rekonštrukciou kompostárne zvýšiť separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci, zlepšiť úpravy BRO – odpadu zo záhrad a parkov na území obce.						
Výstupy	Rozšírená a zrekonštruovaná kompostáreň vybavená s kvalitným zariadením na prekopávanie a manipulačnou technikou						
Užívatelia	Občania obce a organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Výmera rozšírenej kompostárne, skvalitnenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov v obci, množstvo ukladaného a spracovaného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v t, počet nakúpených strojov na prekopávanie a manipulačnej techniky Zvýšená ochrana životného prostredia, rast kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Spracovaná štúdia Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne					2016-2017		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie a rekonštrukcia kompostárne	2016-2017	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu		200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/4
Základné údaje o projektovom zámere č. 13

Názov projektu	Vybudovanie zberného dvora						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zberného dvora						
Cieľ projektu	Zvýšenie ochrany životného prostredia, zefektívnenie separovaného zberu, zvýšenie environmentálneho povedomia občanov. Vytvorením zberného dvora zlepšiť podmienky separovania TKO, zber a triedenie drobného stavebného odpadu a ostatného odpadu. Cieľom projektu je zvýšenie podielu vyseparovaných zložiek odpadov na celkovom množstve komunálneho odpadu vyprodukovaného na území obce Iža vrátane eliminácie problematiky čiernych skládok. Projekt si tiež kladie za cieľ zvýšiť environmentálne povedomie občanov všetkých vekových kategórií.						
Výstupy	Zberný dvor s potrebnou technickou vybavenosťou, kde občania triedene môžu odovzdávať komunálny, stavebný a iný odpad						
Užívatelia	Občania obce a organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Výmera zberného dvora v m², počet obstaraných strojov, skvalitnenie triedeného zberu odpadu, množstvo ukladaného komunálneho odpadu v t Zvýšená ochrana životného prostredia, rast kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Vybudovanie zberného dvora					2016-2017		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Vybudovanie zberného dvora	2016-2017	200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	
Spolu		200 000,-	170 000,-	20 000,-		10 000,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/5

Základné údaje o projektovom zámere č. 14

Názov projektu	Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie v obci						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Súčasná kapacita ČOV je nepostačujúca, verejná kanalizácia je vybudovaná len na niektorých uliciach obce, väčšina domácností ne je napojená na verejnú kanalizáciu (pokrytie obce so systémom verejnej kanalizácie je 10%) Verejné inštitúcie sú napojené na systém verejnej kanalizácie						
Cieľ projektu	Rozšíriť ČOV - zabezpečiť jej väčšiu kapacitu aby obec mohla potom rozšíriť aj verejný kanalizačný systém pre domácnosti a organizácie (aby sa mohli napojiť na verejnú kanalizačnú sieť a tak zlepšiť podmienky ochrany životného prostredia v obci a jej regióne).						
Výstupy	Rozšírená ČOV a rozšírený verejný kanalizačný systém						
Užívatelia	Obyvatelia obce, organizácie v obci						
Indikátory monitoringu	Kapacita ČOV Počet napojených domácností na verejnú kanalizačnú sieť a ČOV Počet napojených organizácií na verejnú kanalizačnú sieť a ČOV Zvýšenie kvality životného prostredia						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Hotové verejné obstarávanie, vybraný dodávateľ Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie					2016-2017		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rozšírenie čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a následne rozšírenie verejnej kanalizácie	2016-2017	270 000,-	229 500,-	27 000,-		13 500,-	
Spolu		270 000,-	229 500,-	27 000,-		13 500,-	

Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/6
Základné údaje o projektovom zámere č. 15

Názov projektu	Preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2016-2017						
Stav projektu pred realizáciou	Povodne spôsobené prívalovými dažďami už viackrát potrápili časť obyvateľov obce Iža						
Cieľ projektu	Preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami - preventívne opatrenia zamerané na ochranu záujmového územia pred prívalovými vodami a od škôd spôsobených prívalovými dažďami. V rámci 1. časti projektu bude zabezpečený koordinovaný odtok dažďovej vody cez systém rúr do odvodňovacieho rigola v dotknutej lokalite pri vstupe do obce zo smeru Komárno. V rámci 2. časti projektu (v inej lokalite) bude vybudovaný odvodňovací rigol na odvod dažďových vôd do už existujúceho odvodňovacieho kanála. Zabezpečenie ochrany obce Iža pred záplavami spôsobenými prívalovými dažďami.						
Výstupy	2 preventívne opatrenia realizované na ochranu pred prívalovými vodami						
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce na ohrozených lokalitách						
Indikátory monitoringu	Zvýšená ochrana obce pred prívalovými dažďami Zvýšená kvalita životného prostredie						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	Pripravené povolenia, stanoviská Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov						
Realizácia projektu							
Fáza/miľník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami						2016-2017	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Preventívne opatrenia na ochranu pred prívalovými vodami	2016-2017	40 000,-		36 000,-		4 000,-	
Spolu		40 000,-		36 000,-		4 000,-	

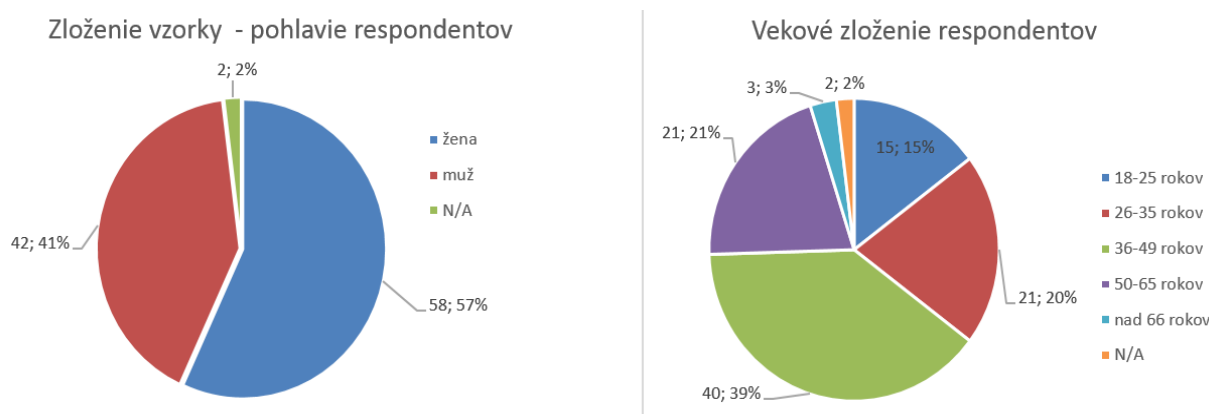
Projektový zámer - strategická prioritná rozvojová oblasť / poradie – 5/7
Základné údaje o projektovom zámere č. 16

Názov projektu	Rekonštrukcia odvodňovacieho systému						
Garant							
Kontaktná osoba garanta	István Domin, starosta obce						
Partneri garanta (spolupráca s ...)							
Začatie a ukončenie projektu (od -do)	2017-2018						
Stav projektu pred realizáciou	Odvodňovacie rigoly pozdĺž št. cesty I/63 sú v nevyhovujúcom technickom stave, absencia chodníka v obci na danom úseku čo je z hľadiska bezpečnosti chodcov nevyhovujúce						
Cieľ projektu	Terénne úpravy a rekonštrukcia odvodňovacích zariadení – prečistenie odvodňovacích rigolov, rekonštrukcia odvodňovacieho rigolu na jednej strane cesty (kde bude neskôr vybudovaný aj nový chodník) v dĺžke 1200 m pozdĺž št. cesty I/63. Prekrytie rigolov rieši úpravu existujúcich otvorených rigolov, do ktorých bude osadené potrubie a následne budú rigoly prekryté a na ich povrchu budú vystavané chodníky. Zabezpečenie ochrany obce Iža pred záplavami spôsobenými prívalovými dažďami.						
Výstupy	Zrekonštruovaný odvodňovací systém – prekryté odvodňovacie rigoly						
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce - chodci						
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaného odvodňovacieho systému Zvýšená protipovodňová ochrana intravilánu obce Zvýšenie kvality životného prostredia Zvýšená ochrana chodcov						
Zmluvné podmienky	VO - výber dodávateľa						
Riziká	Neschválenie NFP, výber dodávateľa cez VO						
Poznámky	V štádiu úvah Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah						
Realizácia projektu							
Fáza/milník	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Rekonštrukcia odvodňovacieho systému						2017-2018	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín	Náklady spolu (EUR)	z toho verejný zdroj				z toho súkromný zdroj
			EÚ	SR	VÚC	obec	
Rekonštrukcia odvodňovacieho systému	2017-2018	40 000,-		36 000,-		4 000,-	
Spolu		40 000,-		36 000,-		4 000,-	

Príloha č. 5: Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu realizovaného v okruhu obyvateľov obce Iža

O prieskume názorov

Obec Iža mala v roku 2011³ celkovo 1643 obyvateľov, z toho 1423 obyvateľov bolo v produktívnom a v poproduktívnom veku (čiže 86,6%). Dotazník vyplnilo 102 obyvateľov obce, čiže prieskumu názorov sa zúčastnilo 6,2 % obyvateľov (7,1% z obyvateľov nad 14 rokov). V krátkom dotazníku - ktorý obsahoval päť otázok - posudzovali respondenti minulosť a súčasnosť životnej úrovne v obci a svojimi všeobecnými poznámkami a konkrétnymi návrhmi prispeli k príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Iža na obdobie 2016-2020. Respondenti vyplňovali dotazník anonymne. Informácie o vzorke sú prezentované na Obrázku č. 1.

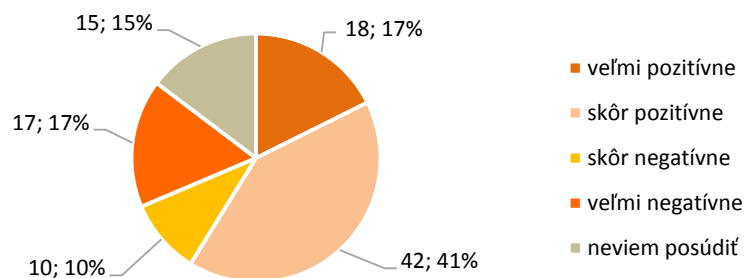
Obrázok č. 1. Zloženie vzorky podľa vekových kategórií a pohlavia
Zdroj: prieskum názorov

1. Minulosť a súčasný stav v obci Iža

Na minulosť a súčasný stav obce Iža sa zameriavali tri otázky dotazníka. Celkový rozvoj obce za posledných desať rokov hodnotila väčšina respondentov skôr pozitívne alebo veľmi pozitívne (spolu 58 % odpovedajúcich). Rozvoj v obci vidí skoro tretina respondentov negatívne alebo veľmi negatívne (spolu 27 % odpovedajúcich), pričom ostatní respondenti rozvoj v obci nevedeli posúdiť (15 %), vid' Obrázok č. 2.

³ Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011: Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku obce Iža.
Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Hodnotenie celkového rozvoja obce Iža za posledných 10 rokov (počet, %)

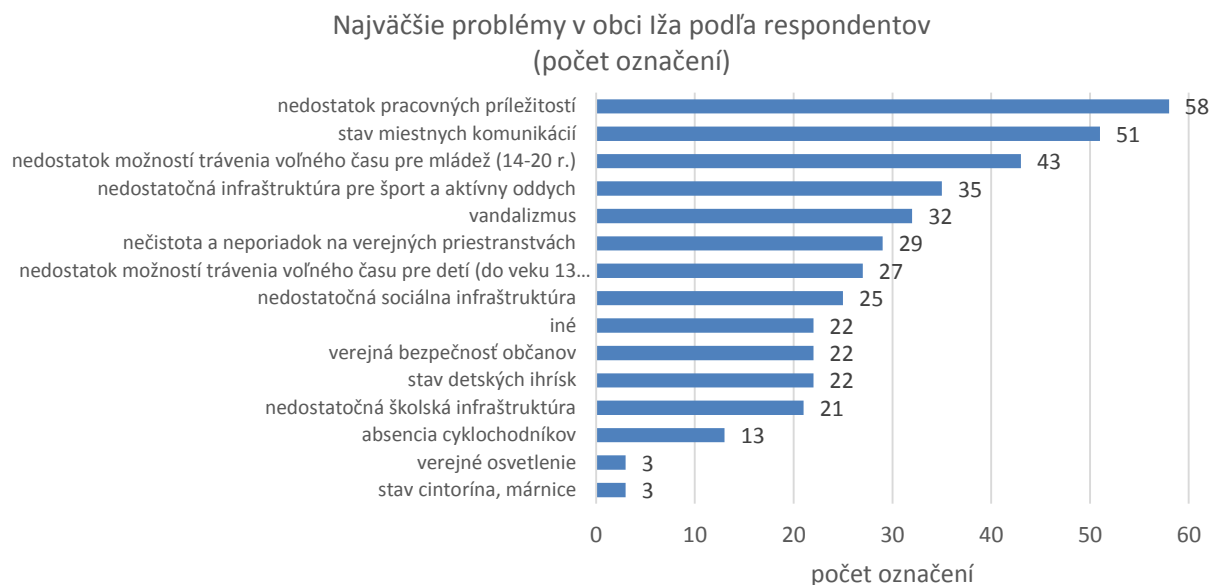
Obrázok č. 2. Celkový rozvoj obce Iža za posledných 10 rokov.
Zdroj: prieskum názorov

Respondenti posúdili kvalitu života v súčasnosti obci Iža za priemernú. Na škále od 1 do 5 (1 - veľmi zlá, 5 – veľmi dobrá kvalita) hodnotili respondenti kvalitu života priemernou hodnotou 2,91. (Obrázok č. 3.)

Obrázok č. 3. Kvalita života v obci Iža podľa respondentov
Zdroj: prieskum názorov

Medzi najväčšie problémy v obci zaradili respondenti nedostatok pracovných príležitostí (58 označení), stav miestnych komunikácií (51 označení), nedostatok možností trávenia voľného času pre deti a mládež (27 a 43 označení), nedostatočnú infraštruktúru pre šport a oddych (35 označení), vandalizmus (32 označení), nečistotu a neporiadok verejných priestranstiev (29 označení), ďalej viď Obrázok č. 4.

Obrázok č. 4. Najväčšie problémy v obci Iža podľa respondentov.
Zdroj: prieskum názorov

2. Návrhy a poznámky obyvateľov

Na zhromažďovanie návrhov a poznámok obyvateľov, týkajúcej sa rozvoja obce sa v dotazníku zamerali dve otázky. Podľa obyvateľov by sa mala obec zameriavať na nasledujúce tematické oblasti rozvoja (najviac spomenutí v otázkach č. 3, a vo všeobecných poznámkach), je vidieť, že jednotlivé okruhy sa buď viažu na niektoré skupiny občanov, alebo na rekonštrukciu obce:

a) návrhy týkajúce sa niektorej skupiny občanov:

- kultúrny život/šport (deti a mládež) – absencia infraštruktúry pre šport, lepšie využitie brehu Dunaja, kultúrnych a historických pamiatok, štipendiá pre mládež,
- starostlivosť o seniorov (seniori) – zriadenie multifunkčného domu seniorov,
- verejná bezpečnosť v obci (rómska menšina) – vyriešenie problémov s neprispôsobivými spoluobčanmi v obci, dodržiavanie denného a nočného klľudu, problém túlavých psov, vandalizmus.
- chýbajúce služby (celá obec) – cukráreň, pobočky banky a bankomat, zdravotné centrum, atď.

b) rekonštrukcia/výstavba/oprava:

- (sociálnych) bytových jednotiek,
- kanalizácie,
- zberného dvora (problémy s nakladaním s odpadom),
- chodníkov/cyklochodníkov/miestnych komunikácií,
- centra obce.

3. Záver

Prieskumu sa zúčastnilo približne 7,1 % obyvateľov nad 14 rokov, čiže výsledky môžeme považovať ako orientačné a naznačujúce určité smery rozvoja, ktoré by obyvatelia obce radi privítali v blízkej budúcnosti. Na základe prieskumu odporúčame samospráve - aj s prihliadnutím na externé faktory -, aby sa zameriavala na rekonštrukciu niektorých častí obce, ktoré aj obyvatelia navrhujú, vyriešia sa tým aj iné problémy niektorých skupín občanov v obci (Tabuľka č. 1.).

Tabuľka č. 1. Návrhy sformulované na základe dotazníkového prieskumu

Možné riešenie – skupiny občanov
- vybudovanie športovej infraštruktúry (zlepšia sa možnosti trávenia voľného času pre mládež)
- výstavba nových bytových jednotiek (byty pre mladých, zamedzenie odchodu mladých z obce)
- zlepšiť sociálnu vybavenosť obce – zdrav. služby, dom seniorov
Možné riešenia – infraštruktúra obce
- rozšírenie kanalizácie - čistiarne odp. vôd / odvodňovací systém / zberný dvor / kompostáreň (nakladanie s odpadkami)
- zlepšiť infraštruktúru obce – miestne komunikácie, cyklochodníky, chodníky
- rekonštrukcia centra obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Pomocou týchto opatrení by sa aj podľa odpovedajúcich obyvateľov obce mala zvýšiť kvalita života v obci a obec by sa mohla ďalej rozvíjať. Vo všeobecných poznámkach sa objavili aj ďalšie poznámky a návrhy, ktoré sa tematicky a obsahovo netýkajú prípravy PHSR obce, boli však doručené starostovi obce.